

13.3.2013

Kaupunginhallitukselle

LÄHIÖPROJEKTIN TOIMINTAKERTOMUS 2012

HELSINGIN KAUPUNGIN KIRJAAMO	
HELSINGFORS STADS REGISTRATÖRSKONTOR	
Saapunut/Inkommit	
15. 03. 2013	
Perä/tar	HEH 2013-004638
Tekijä/Annettu	000101
Tarkastus	

Kaupunginhallitus hyväksyi 2.4.2012 (§ 324) Lähiöprojektin projektisuunnitelman kaudelle 2012 – 2015. Lisäksi kaupunginhallitus päätti kehottaa hallintokuntia ottamaan vuosien 2012 – 2015 toiminnassaan huomioon Lähiöprojektin tavoitteet ja kehittämisteemat sekä jatkamaan ja tehostamaan hallintokuntien välistä yhteistyötä.

Perustaessaan Lähiöprojektin 2.1.1996 kaupunginhallitus antoi projektin tehtäväksi myös raportoida vuosittain toiminnastaan kaupunginhallitukselle.

Lähiöprojekti on laatinut kaupunginhallituksen päätöksen mukaisen toimintakertomuksen vuodelle 2012. Toimintakertomuksessa on kerrottu uuden toimintakauden 2012–2015 tavoitteiden mukaisista toimenpiteistä sekä esitelly keskeisiä hankkeita vuodelta 2012.

Projektikauden tunnuksena on: "Sivistys on siistiä". Toimintakauden päätaavoitteena ovat verkostoituvan esikaupungin ja viihtyisän ympäristön tukeminen, kokemisen, oppimisen ja hyvän kaupunkielämän edistäminen sekä esikaupunkien tunnettavuuden ja imagon vahvistaminen tuomalla julkisuuteen positiivisia ja todenmukaisia uutisia esikaupungeista.

Vuonna 2012 kauden kehittämisteemoja kohdistettiin laajasti koko esikaupunkivyyöhykkeelle. Painopisteinä olivat erilaiset asuinalueiden fyysiseen ja toiminnalliseen kehittämiseen sekä segregaaion ehkäisyyn keskittyvät toimenpiteet ja hankekokonaisuudet.

Rikhard Manninen
Lähiöprojektin puheenjohtaja

Tero Santaoja
projektipäällikkö

Lähiöprojekti
Helsinki

SIVISTYS ON SIISTIÄ

Lähiöprojektin toimintakertomus 2012

TOIMINTAKERTOMUS 2012

1. SISÄLLYSLUETTELO

2. ESIPUHE

3. TIIVISTELMÄ

4. KAUDEN 2012–2015 TAVOITTEET

5. VERKOSTOITUVA ESIKAUPUNKI JA VIIHTYISÄ YMPÄRISTÖ

Julkisten kaupunkitilojen kunnostaminen

Täydennysrakentamisen edistäminen

Korjausrakentamisen edistäminen

Liikkumisympäristön houkuttelevuus

Alueellisen elinkeinotoiminnan edellytysten parantaminen

6. KOKEMINEN, OPPIMINEN JA HYVÄ KAUPUNKIELÄMÄ

Kulttuurikasvatuksen- ja sivistyksen tukeminen

Tapahtumien tukeminen

Hallintokuntien väliset yhteistyömallit syrjäytymisen ehkäisyyn

Asukastoiminnan ja verkostoitumisen tukeminen

7. VIESTINTÄ

World Design Capital Helsinki 2012 tapahtumavuosi

8. SEURANTA JA RAPORTOINTI

9. LÄHIÖPROJEKTIN TOIMINNAN RESURSSOINTI

Toimintarahan käyttö

Toiminnan kohdentaminen ja alueellisuus

Hallintokuntien resursointi Lähiöprojektin toimintaan

10. LÄHIÖPROJEKTIN ORGANISAATIO JA TYÖRYHMÄT 2012

Lähiöprojektin organisaatio 2012–2015

Lähiöprojektin työryhmät 2012

11. VALTION AVUSTUKSET

ESIPUHE

Lähiöprojektin toimintakausi 2012–2015 käynnistyi tunnuslauseella "Sivistys on siistiä". Toimintakauden tärkeimpinä tavoitteina ovat monipuolisen, verkostoituvan esikaupungin ja viihtyisän ympäristön kehittäminen sekä kokemisen, oppimisen ja hyvän kaupunkielämän edellytysten vahvistaminen.

Perustaessaan Lähiöprojektin vuonna 1996 kaupunginhallitus linjasi projektin tehtäviksi esikaupunkien yleisten kehityslinjojen määrittelemisen sekä alueellisten kehittämistoimien organisoimisen ja integroinnin. Lähiöprojektin toiminnan tuloksellisuus ja vaikuttavuus perustuvat kiinteään hallintokuntien väliseen yhteistyöhön ja eri toimijoiden sitouttamiseen. Tehtävämme on tukea yhteistyömalleja, jotka parantavat konkreettisesti esikaupunkialueiden viihtyisyyttä, toimintaedellytyksiä sekä hyvää kaupunkielämää.

Vuonna 2012 Lähiöprojekti on kohdistanut resursseja aiempaa vahvemmin toimenpiteisiin, jotka vaikuttavat edellytyksiin ehkäistä esikaupunkialueiden syrjäytymistä. Tavoitteiden mukaisesti on tiivistetty koulujen kanssa tehtävää yhteistyötä, käynnistetty yhteisiä kehityshankkeita ja vahvistettu yhteistyöverkostoja.

Lähiöprojektin lähestymistapa on alueellinen. Tukemalla alueellista, omaehtoista toimintaa edistetään aktiivisten kaupunginosien rakentumista. Lähiöprojektin tehtävänä on yhdessä muiden virastojen kanssa luoda pohjaa alueelliselle palvelukulttuurille ilman, että asukkaiden tarvitsisi erikseen miettiä esimerkiksi hallintokuntien tehtäviä tai vastuualueita. Hyvänä esimerkkinä lähestymistavasta sekä kaupungin ja asukkaiden välisen kontaktin rakentamisesta on Lähiöprojektin tärkeä yhteistyökumppani sosiaali- ja terveystieteiden aluetieteiden keskus.

Vuonna 2012 Lähiöprojektissa keskityttiin toimenpiteiden organisoimiseen ja jalkauttamiseen ja hallintokuntien välisen yhteistyön vahvistamiseen. Toiminta perustui sekä toimenpiteiden suoraan toimeenpanoon että laajempien kehittämishankkeiden käynnistämiseen ja rahoittamiseen. Hankkeiden osalta lähtökohtana on aina niiden tarkoituksenmukaisuuden ja vaikuttavuuden varmistaminen kohdistamalla niitä alueille, jotka tarvitsevat erityistä kehittämistä. Samalla tuetaan uusien toimintamallien siirtymistä hallintokuntien normaaliksi toiminnaksi.

Toimintamallien kehittäminen ja yhteistyön tärkeys korostuvat myös alueiden fyysisiä olosuhteita parannettaessa. Vuonna 2012 kehittämisen kohteina olivat muun muassa Malmin ja sen tärkeän jalankulkuväylän Peksäntien kehittämistoimenpiteet sekä kaupunginosapuistokokonaisuuden kehittäminen Tapulikaupungissa. Hankkeissa korostuivat hallintokuntien yhdessä määrittelemät tavoitteet ja päämäärät.

Elinkeinojen roolia esikaupungeissa tulee niin ikään tukea. Vuonna 2012 panostettiin MetroHelsinki -hankkeeseen sekä Malmin aluekeskuksen kehittämiseen. Julkisen, yksityisen ja kolmannen sektorin yhteistyö yritysten toimintaympäristön laadun parantamisessa on tärkeä osa esikaupunkien kehittämistä. Tästä hyvänä esimerkkinä merkittävän Herttoniemen yritysalueen ja sen läpi kulkevan Designkadun suunnittelu yhdessä alueen yrittäjien ja kiinteistönomistajien kanssa.

Vuonna 2012 keskityttiin myös projektin seurannan selkeyttämiseen ja alueelliseen kohdentumiseen. Lähiöprojektin toiminta-alue, koko esikaupunkivyöhyke, mahdollistaa toimintakauden teemojen ja hankkeiden kohdistamisen joustavasti sen sijaan, että keskittyisimme vain yhden tai muutaman alueen kehittämiseen. Seuraamalla toimintarahan käyttöä aluetasoisesti parannamme toimintamme tarkoituksenmukaisuutta, kustannustehokkuutta ja vaikuttavuutta.

Rikhard Manninen
Lähiöprojektin puheenjohtaja

Tero Santaoja
Projektipäällikkö

TIIVISTELMÄ

Kaupunginhallitus hyväksyi 2.4.2012 (§ 324) Lähiöprojektin projektisuunnitelman kaudelle 2012 – 2015. Lisäksi kaupunginhallitus päätti kehottaa hallintokuntia ottamaan vuosien 2012 – 2015 toiminnassaan huomioon Lähiöprojektin tavoitteet ja kehittämisteemat sekä jatkamaan ja tehostamaan hallintokuntien välistä yhteistyötä.

Vuonna 1996 perustettu Helsingin kaupungin lähiöprojekti on hallintokuntien yhteistyöhanke, jossa toimenpiteet ja teemat määrittyvät kunkin toimintakauden tavoitteiden mukaan. Lähiöprojekti tukee kaupungin strategioiden ja tavoitteiden toteuttamista sekä raportoi toiminnastaan vuosittain kaupunginhallitukselle. Tehtävänä on esikaupunkien yleisten kehityslinjojen määrittelemine ja alueellisten kehittämistoimien organisoiminen ja integrointi.

Lähiöprojektin uusi projektikausi 2012–2015 käynnistyi vuonna 2012. Vuoden aikana resursseja suunnattiin erityisesti uuden kauden toimenpiteiden toteuttamiseen ja jalkauttamiseen pilottihankkeiden kautta. Vuoden 2012 toiminnan lähtökohtana oli toimintakauden kattava projektisuunnitelma, jossa määritellään puitteet toimenpiteiden suuntaamiselle. Projektikauden 2012–2015 tunnuksena on: **”Sivistys on siistiä”**.

Vuonna 2012 kauden kehittämisteemoja kohdistettiin laajasti koko esikaupunkivyöhykkeelle. Tavoitteena olivat erilaiset asuinalueiden fyysiseen ja toiminnalliseen kehittämiseen sekä segregaaion ehkäisyyn keskittyvät toimenpiteet ja laajemmat hankekokonaisuudet. Hankkeiden resursointi tapahtui pääosin hallintokuntien talousarvioiden ja henkilöstön puitteissa.

Uusien hankkeiden pääpainona olivat erityisesti kulttuuri- ja musiikkikasvatuksen keinoin tehty lasten ja nuorten syrjäytymistä ennalta ehkäisevä työ. Tästä hyvänä esimerkkinä ovat nuorten harrastus - ja toimintahanke Operaatio Pulssin laajentuminen Malmin alueelle, Maunulan alueella toteutettu työllistävä multimediahanke OMG sekä päiväkotien ja kirjastojen yhteistyönä toteutettu lasten ja perheiden osallisuutta tukeva Sadut ja tarinat-hanke.

Hyvän kaupunkielämän tukemista tehtiin erityisesti alueellista asukastoimintaa vahvistamalla. Vuonna 2012 käynnistyi uusi hanke nimeltä Roihuvuoren monen polven kasvutila, jonka tavoitteena on mahdollistaa eri-ikäisten ihmisten kohtaaminen sekä kehittää vapaaehtoistyötä. Hankkeessa pilotoidaan myös Lähiöprojektin kauden teeman mukaisesti toimintamallia alueellisen verkoston ja osallistumisen rakentumiseksi ja vahvistumiseksi.

Fyysisen ja toiminnallisen ympäristön kehittämisessä keskityttiin vuonna 2012 lähiverkoston - ja ympäristöjen parantamiseen. Tavoitteena oli tukea erityisesti hallintokuntien välisten toimintamallien ja -tapojen kehittämistä. Hyvinä esimerkkeinä Vuosaaren opastepilotti-hanke, jossa kehitetään kattavaa ja laadukasta opastuksen tuoteperhettä koko kaupungin käyttöön sekä liikkumisympäristön houkuttelevuutta edistävä pyöräkeskuksen kehittämishanke Malmilla yhteistyössä kaupunkisuunnitteluviraston kanssa. Täydennysrakentamisen kehittämistä tehtiin yhteistyössä muiden hallintokuntien kanssa, painopisteenä keskeiset asemakeskukset ja kaupunginosapuistokokonaisuudet. Esimerkiksi Tapulikaupungin alueella laadittiin laaja puistosuunnitelma yhteistyössä eri virastojen kanssa, pääpainona täydennysrakentamisen tukeminen puistokokonaisuutta parantamalla. Julkisen kaupunkiympäristön parantamisessa keskityttiin tärkeisiin raitteihin, kuten Malmin Pekanraitin yleissuunnitelman laatimiseen sekä Tapulikaupungin torikokonaisuuksiin. Korjausrakentamisen kehittämisen osalta vuonna 2012 valmistui Pohjois-Haagan korjaustapaohjeet sekä Konalan ohjeiden laadinta käynnistyi.

Vuonna 2008 käynnistettyä elinkeinojen markkinointihanketta MetroHelsinkiä jatkettiin vuonna 2012. Pääpainona oli Mellunkylän alueen laajentuminen osaksi kokonaisuutta sekä julkisen, yksityisen ja kolmannen sektorin välinen tiivis yhteistyö. Yhteistyötä toteutettiin muun muassa säännöllisillä

yrittäjäyhteistyövierailuilla sekä perinteisellä seminaarilla kaupungintalolla. Designkadun suunnittelua jatkettiin vuonna 2012. Samassa yhteydessä käynnistettiin myös Herttoniemen yritysalueen kaupallinen kehittäminen, tavoitteena alueen yritystoiminnan tukeminen ja vahvistaminen. Esikaupunkien alueellisen elinkeinotoiminnan kehittämistä tehtiin myös Malmin alueella, jossa painopisteenä oli asemakeskusalueen elinkeinotoiminnan vahvistaminen sekä julkisen kaupunkiympäristön laatutason parantaminen.

World Design Capital Helsinki 2012 vuosi toi runsaasti viestinnällistä ja toiminnallista yhteistyötä esikaupunkien kehittämiseksi. Lähiöprojekti oli aktiivisesti mukana hankkeiden toteuttamisessa. Keskeisiä WDC-yhteistyöhankkeita olivat etenkin Herttoniemen Designkatu, Savi ja Puu Jakomäessä, Malmi Bullhorn-kilpailu sekä 365Wellbeing suburbs Mellunkylän alueella.

Kaudelle 2012–2015 nimetty Lähiöprojektin uusi johtoryhmä kokoontui säännöllisesti vuonna 2012. Projektin ohjauksen lisäksi eri hallintokuntien edustajista koostuva laaja ryhmä oli tärkeä tiedonvaihto- ja yhteistyökanava kaupungin virastojen välillä. Johtoryhmän puheenjohtaja toimi yleiskaavapäällikkö **Rikhard Manninen** kaupunkisuunnitteluvirastosta sekä Lähiöprojektin projektipäällikkönä **Tero Santaoja**.

LÄHIÖPROJEKTIN KAUDEN 2012–2015 TAVOITTEET

Verkostoituva esikaupunki ja viihtyisä ympäristö

Nykyistä kaupunkirakennetta tiivistetään ja monipuolistetaan kestävä kehityksen mukaisesti energiatehokkuuden vaatimukset huomioiden. Esikaupunkialueiden roolia tuetaan osana yhtenäistä, seudullisesti toimivaa kaupunkirakennetta. Täydennysrakentamista ohjataan olemassa olevan infrastruktuurin, palveluiden sekä hyvien kävely-, pyöräily- ja joukkoliikenneyhteyksien äärelle. Täydennys- ja korjausrakentamista tuetaan uusien toiminta- ja rahoitusmalleja kehittämällä.

Toimivan, viihtyisän ja kunnossa olevan arkiympäristön kehittymistä edistetään alueiden sisäisiä yhteyksiä ja kaupunginosien saavutettavuutta tukemalla, julkisten kaupunkitilojen laatua parantamalla sekä elinkeinoelämän alueellisia edellytyksiä vahvistamalla. Viihtyisä kaupunkiympäristö tarjoaa hyvän pohjan turvalliselle ja laadukkaalle kaupunkielämälle.

Kokeminen, oppiminen ja hyvä kaupunkielämä

Esikaupunkien toimintamahdollisuuksia ja imagoa vahvistetaan sivistys-, kulttuuri- ja elinkeinoelämän toimijoiden kanssa tehtävällä monipuolisella yhteistyöllä. Hyvän kaupunkielämän rakentumista tuetaan kokemisen ja oppimisen kautta yhdessä alueellisten kulttuuri- ja sivistystoimijoiden, asukkaiden ja kolmannen sektorin kanssa.

Kasvavan vapaa-ajanvieton tarpeita ja mahdollisuuksia tuetaan osana lähiympäristöä, erityisesti koulujen kanssa tehtävällä yhteistyöllä. Erityistä painoarvoa asetetaan syrjäytymisen ehkäisyyn ja arjen turvallisuuden vahvistamiseen. Tavoitteena on mahdollistaa hallintokuntien välisten yhteistyöhankkeiden rakentuminen sekä laadukkaiden, alueen identiteettiä ja toimintaa vahvistavien tapahtumien edellytykset.

Viestintä

Viestinnän avulla tuetaan kattavasti Lähiöprojektin tavoitteita. Esikaupunkien tunnettavuutta ja imagoa vahvistetaan tuomalla julkisuuteen positiivisia ja todenmukaisia uutisia esikaupungeista. Erityisesti keskitytään tapahtumista tiedottamiseen, kohdeyleisöjen tavoittamiseen ja ajankohtaisten teemojen esiin nostamiseen. Teemojen valinnassa otetaan huomioon asukkaiden kyselyissä ilmaisemat mielipiteet ja kumppanihallintokuntien asiantuntijoilta kertyneet tiedot eri alueiden ihmisten tarpeista ja mielipiteistä. Näin parannetaan tiedonkulkua asukkaiden, kaupungin, yritysten, kansalaisjärjestöjen ja kaupunginosien välillä sekä lisätään vuorovaikutus- ja osallistumismahdollisuuksia.

Uudella kaudella keskitytään Lähiöprojektin tunnetuksi tekemiseen kaupungin sisällä ja rakennetaan uusia yhteistyötapoja hallintokuntien ja alueen toimijoiden välille. Viestinnällä vahvistetaan verkostoituvan esikaupungin rakentumista.

LÄHIÖPROJEKTI 2012-2015

"Sivistys on siistiä"

VISIO

Helsingin esikaupungit ovat viihtyisiä ja urbaaneja kaupunginosia, joissa on monipuolinen asunto- ja työpaikkatarjonta, elinvoimainen kaupunkikulttuuri ja asukkaiden tarpeisiin vastaava palveluverkko.

YDINTEHTÄVÄ

Lähiöprojektin ydintehtävänä on Helsingin esikaupunkialueen imagon vahvistaminen edistämällä asunto- ja toimitilarakentamista, korostamalla kaupunginosien vahvuuksia ja alueidentiteettiä sekä tukemalla lähipalvelujen edellytyksiä osana viihtyisää kaupunkiympäristöä. Lähiöprojekti keskittyy kaupunkilaisten toimintamahdollisuuksien ja hyvän elämän edellytysten parantamiseen asuinalueellaan yhteistyössä muiden toimijoiden kanssa.

TOIMINTA

Lähiöprojekti suunnittelee, käynnistää ja koordinoi Helsingin esikaupunkialueiden kehittämiseen liittyviä hankkeita ja yhteistyötapoja eri hallintokuntien sekä yksityisen ja kolmannen sektorin toimijoiden kanssa. Keskeisessä roolissa on hallintokuntien välisten toimintamallien kehittäminen.

TAVOITTEET

Verkostoituva esikaupunki
ja viihtyisä arkiympäristö

Kokeminen, oppiminen
ja hyvä kaupunkielämä

Toimenpiteet

Täydennysrakentamisen
edistäminen

Kulttuurikasvatuksen ja
sivistyksen tukeminen

Julkisten kaupunkitilojen
kunnostaminen

Hallintokuntien väliset yhteistyömallit
syrjäytymisen ehkäisyyn

Korjausrakentamisen
edistäminen

Tapahtumien
tukeminen

Alueellisen elinkeinotoiminnan
edellytysten parantaminen

Asukastoiminnan ja verkos-
toitumisen tukeminen

Liikkumisympäristön houkuttelevuus

Seuranta

VERKOSTOITUVA ESIKAUPUNKI JA VIIHTYISÄ YMPÄRISTÖ

Verkostoitunut esikaupunkirakenne luo perustan viihtyisälle ja toimivalle ympäristölle. Houkutteleva ja viihtyisä liikkumisympäristö yhdistettynä monipuolisiin lähipalveluihin ja hyvään julkisen liikenteen tarjontaan ovat urbaanin ja aktiivisen kaupunginosan tärkeitä menestystekijöitä. Toimivan kaupunginosan edellytyksiä ovat myös riittävä asukaspohja, joka takaa alueelle riittävät palvelut. Esikaupunkeja kehitettäessä on tärkeää kiinnittää huomiota erityisesti väestöllisesti väheneviin alueisiin, joissa on nähtävissä niin asuntokannan ja ikärakenteen yksipuolistuminen kuin toimintojen vähäisyys.

TOIMENPITEET

Julkisten kaupunkitilojen kunnostaminen

Kauden 2012–2015 tunnuslauseen mukaisesti vuonna 2012 keskityttiin erityisesti julkisen kaupunkiympäristön laadun ja siisteyden parantamiseen. Painopisteinä olivat keskeiset asemakeskukset, sisääntuloalueet, alikulut sekä kaupunginosapuistokokonaisuudet. Ympäristön kehittämisessä edistettiin hallintokuntien välisiä toimintamalleja sekä alueen toimijoiden, erityisesti lasten ja nuorten roolia osana suunnittelua ja ympäristökasvatusta. Esikaupunkialueiden julkisten kaupunkitilakokonaisuuksien monipuolistaminen muun muassa esteettömyyden ja sukupolvien kohtaamisen näkökulmasta on tärkeä osa alueen toimintamahdollisuuksia ja positiivista imagoa edistettäessä.

Julkisen ympäristön kehittäminen on monialaista työtä, jossa eri hallintokuntien välinen yhteistyö on ensi arvoisen tärkeää. Lähiöprojektin ympäristöparannustyöryhmä jatkoi säännöllisiä kokoontumisiaan. Työryhmä oli tärkeä foorumi tiedon jakamiselle, tarpeiden kohdistamiselle ja toimenpiteiden käynnistämiseksi. Työryhmän keskusteluun tuotiin myös lähiörahostohankkeita, jonka myötä tuettiin rahaston laadukasta ja tarkoituksenmukaista käyttöä sekä edistettiin hallintokuntien välistä yhteistyötä hankkeiden valmistelussa. Ryhmän työskentelyyn osallistui edustajia rakennusvirastosta, kaupunkisuunnitteluvirastosta, turvallisuus- ja valmiusyksiköstä sekä lähiöarkkitehdit.

Malmin kehittämistyöryhmä jatkoi vuonna 2012 kokoontumisiaan. Tavoitteena on keskeisen asemakeskusalueen julkisen ympäristön laadun parantaminen, elinkeinojen edellytysten vahvistaminen sekä asemakaavoituksen tukeminen. Yhteistyötä tehdään hallintokuntien lisäksi alueen toimijoiden sekä Liikenneviraston kanssa. Lähiöarkkitehti laatii Malmin Pekarraitin yleissuunnitelmaa, jossa kartoitetaan tärkeän pääraitin teknisiä ja toiminnallisia lähtökohtia sekä raitin korjaustarpeita. Työ valmistuu alkuvuodesta 2013.

Malmin alueella järjestettiin vuoden 2012 keväällä World Design Capital Helsinki 2012-suunnittelukilpailu, jossa suunnittelijat ympäri maailman innostuivat luomaan ratkaisuja, jotka parantavat Malmin aseman ja sen ympäristön viihtyisyyttä ja toimivuutta. Yksi Helsingin tärkeimmistä keskuksista kiinnosti suunnittelijoita niin Euroopassa, Amerikan mantereella kuin Aasiassa. Kilpailun

järjesti kuitusementtisiä tasolevyjä valmistava tanskalainen Cembrit Oy yhteistyössä Helsingin kaupunkisuunnitteluviraston ja Lähiöprojektin kanssa. Työn myötä keskustelu Malmin kehittämiseksi lisääntyi.

Asemakeskusten ja ostareiden kehittämistä tehtiin Malmin lisäksi Tapulikaupungissa, jonka keskeisille julkisen ympäristön alueille ja toreille laadittiin kehittämisanalyysi. Analyysissä kartoitettiin Maatullinaukion, Tapuliaukion ja Ajurinaukion julkisen ympäristön ja kiinteistöjen kuntotaso silmämääräisesti sekä erilaisia epäkohtia ja korjaustarpeita. Haastattelujen avulla kerättiin tietoa myös alueen toimijoiden tarpeista ja toiveista. Analyysin lopputuloksena pysäköintijärjestelyjä parannettiin sekä kohdistettiin jatkotoimenpiteitä tilojen käytön monipuolistamiseen. Tämän lisäksi Tapulikaupungin alueella osallistuttiin Tullikirjurin skeittipuiston kehittämiseen yhteistyössä nuorisoasiainkeskuksen ja rakennusviraston kanssa. Lähtökohtana on puiston turvallisuuden parantaminen graffitaidan rakentamisen ja valaistuksen parantamisen avulla. Mukana olivat aktiivisesti muun muassa skeittipuiston käyttäjät.

Jakomäen alueella keskityttiin vuonna 2012 toiminnallisesti tärkeän Alppikylän ja Jakomäen välisen alikulun kehittämishankkeeseen. Hanke oli osa World Design Capital Helsinki 2012 vuotta. "Savi ja puu kaupungissa" -hankkeen tavoitteena on tehdä rumasta kaunista eli muuttaa kaupunkikuvaa heikentävä alikulku viihtyisämmiksi. Hanke on koonnut yhteen alueen asukkaita ja nuoria, hankkeen toteuttajia ja valmistajia sekä kaupungin eri hallintokuntia. Yhteistyössä on mukana muun muassa Jakomäen koulut, nuorisotalo, kirjasto sekä Alppikylän aluemarkkinointihanke. Vuoden 2012 aikana toteutettiin yhdessä alueen nuorten kanssa muun muassa alikulkutunneleiden kuvittamista, musiikitapahtuman järjestämistä ja savi-instrumenttien valmistamista. Työ jatkuu vuonna 2013 toteutusvaiheeseen.

Kaupunginosapuistot

Toimintakauden 2012–2015 tärkeänä toimenpiteenä on esikaupunkialueiden keskeisten puistokokonaisuuksien suunnittelun ja toteuttamisen edistäminen. Kaupunginosapuistojen kehittämisen tavoitteena on luoda puistoista selkeitä, tyylikkäitä ja aikaa kestäviä, jotka ovat saumattomia kokonaisuuksia. Puistojen merkitystä koko alueen väestöä kokoavana monipuolisena kaupunginosapuistona tulee korostaa. Puistojen tilallisten jaottelujen tulee olla selkeitä ja niiden tulee vahvistaa alueen identiteettiä ja imagoa. Kaupunginosapuistojen kehittäminen on hallintokuntien välistä yhteistyötä, jossa kehitetään toimintamallia kokonaisuuden tarkoituksenmukaiseksi kehittämiseksi sekä edistetään vuorovaikutusmalleja ja asukasyhteistyötä, painopisteenä erityisesti lasten ja nuorten kanssa tehty yhteissuunnittelu.

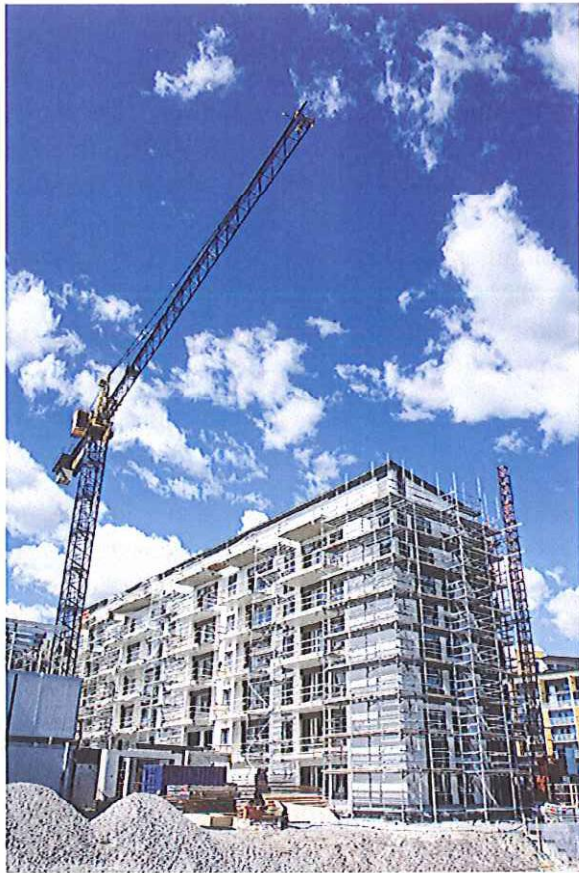
Kaupunginosapuistoja kehitettiin vuonna 2012 Tapulikaupungin Maatullinpuistossa. Puistoon laadittiin laaja suunnitelma yhteistyössä rakennusviraston, kaupunkisuunnitteluviraston, liikuntaviraston sekä sosiaaliviraston kanssa. Työn tavoitteena oli esittää puistoalueelle maisemallisesti mielenkiintoinen kokonaisratkaisu, johon on sovitettu tarvittavat kaupunginosapuiston toiminnot ja joka tarjoaa asukkaille yhtenäiseksi koettavan, elämyksellisen

virkestysalueen. Puiston korkeatasoisen kehittämisen myötä tuetaan täydennysrakentamisen edellytyksiä alueen etelälaidalla.

Vuoden 2012 aikana kartoitettiin yhteistyössä kaupunkisuunnitteluviraston ja rakennusviraston kanssa uusia puistojen kehittämiskohteita, joille tulee suunnata lähivuosina resursseja. Tärkeää on priorisoida toimenpiteitä puistokokonaisuuksiin, jotka ovat kaupunkirakenteellisesti merkittäviä ja joissa on mahdollisuuksia täydennysrakentamisen tukemiselle.

Täydennysrakentamisen edistäminen

Kaupunginosien vetovoimaisuus on sidoksissa useisiin eri tekijöihin, joista viihtyisä ja laadukas ympäristö sekä monipuolinen asuntokanta ovat merkittävimpiä. Kaupungin keinot vetovoiman

edistämässä ja ympäristön uudistamisessa kytkeytyvät täydennysrakentamiseen. Vuoden 2012 painopisteinä olivat etenkin kaupunginosien keskukset ja asemanseudut, jotka ovat joukkoliikenteen ja liikumisen solmukohtia. Täydennysrakentamisen lisäksi näiden alueiden lähiympäristön laatuun tulee kiinnittää erityistä huomiota.

Lähiöprojekti on määrätietoisesti edistänyt täydennysrakentamisen kehittämistä eri sektoreilla. Yhteistyö talous- ja suunnittelukeskuksen täydennysrakentamisprojektin kanssa oli vuonna 2012 aktiivista. Projektin ohjausryhmän kautta välittyi tietoa eri alueiden täydennysrakentamishankkeista, virastojen toiminta tuli tutuksi ja syntyi uusia yhteistyöhankkeita esikaupunkialueiden lisä- ja täydennysrakentamisen edistämiseksi. Lähiöprojekti oli mukana myös kaupunkisuunnitteluviraston uuden yleiskaavan valmistelussa sekä liikennesuunnitteluosaston laatimassa pysäköintipolitiikkaselvityksen ohjausryhmässä.

Vuonna 2012 painopistettä suunnattiin täydennysrakentamisen edistämiseen tilanteissa, joissa vaarana oli kehittämisen jumiutuminen hallintokuntien väliin. Lähtökohtana oli myös täydennysrakentamismahdollisuuksien kartoittamisen korostaminen eri kaavoitus- ja ympäristöparannushankkeiden yhteydessä. Lähiöprojekti osallistui vuonna 2012 Tapulikaupungin Maatullinpuiston laajaan puistosuunnitteluun, jossa laadittiin puiston monipuolisia toimintamahdollisuuksia ja täydennysrakentamista käsittelevä suunnitelma.

Malmin Pekanraitin yleissuunnitelmassa nostettiin korjausrakentamistarpeiden ja ympäristöparantamisen lisäksi myös täydennysrakentamisen tarkastelun tärkeys esiin. Alueen kehittämistä tuettiin keskeisissä asemakaavoitushankkeissa, joiden rooli alueen parantamisessa oli ensi arvoisen tärkeää. Vuonna 2012 asemakaavoitushankkeiden tukemiseen osallistuttiin Mellunmäen keskuksessa, Siltämäessä, Jakomäessä sekä Tapulikaupungissa.

Lähiöprojektin tehtävänä on tukea lähiörahaston käyttöä. Vuonna 2012 kehitettiin yhteistyössä talous- ja suunnittelukeskuksen kanssa kaupungin lähiörahaston tarkoituksenmukaista ja laadukasta käyttöä välittämällä tietoa eri hallintokuntien hankkeista, edistämällä hankkeiden suunnittelua, ottamalla kantaa hankehakemuksiin sekä osallistumalla itse hakuprosessin kehittämiseen.

Korjausrakentamisen edistäminen

Lähiöprojekti tukee korjausrakentamista laatimalla korjaustapaohjeita kaupunkikuvallisesti ja kulttuurihistoriallisesti merkittävälle alueelle. Tämän lisäksi lähiöarkkitehdit ovat jatkaneet korjausneuvonnan antamista taloyhtiöille sekä osallistuneet julkisen ympäristön kehittämiseen keskeisillä asemanseuduilla ja pääraiteilla.

Vuonna 2012 valmistui Pohjois-Haagan korjaustapaohjeet. Pohjois-Haagan korjaustapaohjeiden tavoitteena on alueen kehittäminen sen ominaispiirteitä ja 1950-luvun suunnitteluperiaatteita kunnioittaen. Selvityksessä on tuotu esiin Pohjois-Haagan 1950-luvun rakennusten ja pihojen rakennustapa sekä tutkittu miten alkuperäisiä suunnitteluperiaatteita on noudatettu muutoksia ja korjauksia toteutettaessa. Pohjois-Haagan korjaustapaohjeiden laatimisen lähtökohtana ovat olleet alueen ominaisluonteen säilyttäminen ja vaaliminen elävän kaupungin ominaisuuksiin kuuluvia uudistamis- ja korjaustoimenpiteitä suunniteltaessa. Ohjeiden päämääränä on rakennusten alkuperäisen ulkoasun, kaupunkikuvallisten arvojen ja ulkoympäristön maisemakuvallisten arvojen säilyttäminen niin hyvin kuin se on käytännössä mahdollista. Korjaustapaohjeista järjestettiin asukastilaisuus alueen toimijoille keväällä 2012. Vuonna 2012 käynnistyi myös korjaustapaohjeiden laatiminen Konalan länsiosaan.

Vuonna 2012 laadittiin käännöstyöt suositun kerrostaloasumisen oppaasta. Suomenkielinen opas on ollut suosittu julkaisu kerrostaloasumisen yleistä tietoutta ja haluttavuutta edistettäessä. Asumisoppaan käännökset edistävät eri kulttuurien tietoisuutta kerrostaloasumista kohtaan. Käännöstyö tehtiin englannin, venäjän, arabian ja somalian kielelle. Asumisopasta jaetaan yhteistyössä keskeisten toimijoiden kanssa, kuten Helsingin kaupungin asunnot Oy:n (HEKA) kanssa.

Liikkumisympäristön houkuttelevuus

Kauden 2012–2015 tärkeänä toimenpiteenä on esikaupunkialueiden liikkumisympäristön houkuttelevuuden parantaminen. Kaupunginosien hyvään arjen ympäristöön kuuluvat saavutettavat

palvelut, joita on houkuttelevaa käyttää. Laadukkaat ja toimivat yhteydet sekä liikkumisen helppous tukevat palveluiden monipuolista käyttöä. Etenkin lähikoulun merkitys on keskeinen.

Liikuntapalveluiden ja monipuolisen liikunnan edistäminen edellyttää lähellä omaa kotia tarjolla olevia liikuntapalveluja. Lähiliikuntapaikat tarjoavat kaiken ikäisille mahdollisuuden liikunnan harrastamiseen sekä kannustavat omaehtoiseen liikuntaan omalla asuinalueella. Liikkumisen edellytyksiä ja liikkumisympäristön houkuttelevuutta voidaan edistää myös ympäristön orientoitavuutta sekä kävelyä ja pyöräilyä parantamalla. Esimerkiksi hyvällä opastuksella ja toimivalla liikkumisympäristöllä parannetaan palveluiden saavutettavuutta, lisätään kaupunginosatuntemusta sekä vahvistetaan lähiverkostojen rakentumista.

Lähiöprojekti keskittyi vuonna 2012 erityyppisiin liikkumisen kehittämishankkeisiin, joissa lähtökohtana oli kävelyn ja pyöräilyn edellytysten parantaminen osana kaupunginosien lähiverkostoa. Vuonna 2012 käynnistettiin yhteistyö pyöräilyprojektin kanssa Malmin aluekeskuksen pyöräilyn kehittämiseksi. Suunnittelua tehdään yhteistyössä Aalto-yliopiston PDP-tuotekehityskurssin (Product Development Project) kanssa, jossa joukko kansainvälisiä alan suunnittelijoita kehittää pyöräilyä ja pyöräkeskus konseptia Kampissa ja Malmilla. Työ valmistuu keväällä 2013.

Liikkumisympäristöä tulee parantaa opastusta selkeyttämällä. Selkeä ja laadukasta opastus tukee esikaupunkialueiden imagoa, orientoitavuutta ja kaupunginosatuntemusta. Lähiöprojekti osallistui vuonna 2012 rakennusviraston WDC Helsinki 2012 Helsinki opastepilotti-hankkeeseen, jossa on tarkoitus luoda kattava ja laadukas opastuksen tuoteperhe koko kaupungin käyttöön. Helsingin kaupungista puuttuu kokonaisvaltainen ja yhtenäinen opastusjärjestelmä ja hankkeen myötä on tarkoitus käynnistää uuden ja innovatiivisen opastejärjestelmän suunnittelu koko Helsinkiin. Lähiöprojektin toiveesta Vuosaari otettiin konseptisuunnitteluun esikaupunkiopastamisen pilotialueena. Esikaupunkialueilla tarpeet ovat enemmän paikallisia, kuten alueen oman identiteetin esiintuominen, asukkaiden tarpeisiin vastaaminen ja paikallisten kohteiden näkyvyyden parantaminen. Yhteistyö jatkuu vuonna 2013.

Lähiöprojekti osallistui vuonna 2012 "Kävelen kauppaan, pyörällä postiin" nimisen hankkeen ohjausryhmään. Hankkeen tarkoituksena oli lisätä kävelen, pyöräillen ja joukkoliikenteellä tapahtuvaa asiointia Pohjois-Haagassa viestinnän, yrittäjien ja asukkaiden aktiivisuuden sekä ympäristön parantamisen avulla. Tärkeänä osana projektia olivat toimet lähipalveluverkon tukemiseksi ja vetovoiman parantamiseksi. Hanke oli osa

valtakunnallista Liikenneviraston, liikenne- ja viestintäministeriön, ympäristöministeriön ja KKI (Kunnossa Kaiken Ikää) - ohjelman rahoittamaa liikkumisen ohjauksen ohjelmaa 2012–2013. Työn yhteydessä käytiin keskusteluja alueen toimijoiden ja asukasaktiivien kanssa koskien Pohjois-Haagan keskeisiä julkisia toreja, asemakeskusta sekä puistoja.

Kotikaupunkipolkujen laatimista jatkettiin Lähiöprojektin tukemana Jakomäen, Konalan ja Maunulan alueilla. Lähtökohtana on kaupunginosaa koskevan tiedon tuottamisen lisäksi asukastoiminnan tukeminen sekä alueellisten verkostojen vahvistaminen. Jakomäen kotikaupunkipolku tehtiin yhteistyössä Alppikylän aluemarkkinointihankkeen kanssa. Tavoitteena on rakentuvan Alppikylän asuinalueen ja vanhan Jakomäen kaupunginosan toiminnallinen yhdistäminen historiallisen tiedon tuottamisen kautta.

Alueellisen elinkeinotoiminnan edellytysten parantaminen

Elinkeinojen kehittäminen esikaupunkialueilla on tärkeää. Lähiöprojekti edistää esikaupunkien elinkeinotoiminnan kehittämistä elinkeinostrategian mukaisesti. Lähtökohtana on elinkeinotoiminnan markkinoinnin lisäksi kaupunkikehittämisen ja suunnittelu- sekä toteutusmallien edistäminen. Esikaupunkivyöhykkeen yritysalueiden kehittäminen julkisen ja yksityisen välisenä yhteistyönä on tärkeää. Lähiöprojekti organisoii vuonna 2012 elinkeinokehittämistä laaja-alaisesti niin itäisissä kaupunginosissa kuin Malmilla. Vuonna 2012 tehtiin erityyppisiä alueellisia "zoomauksia" kohdealueille, jotka ovat yritystoiminnan näkökulmasta tärkeitä.

MetroHelsinki-hanke

Lähiöprojektin koordinoima MetroHelsinki - hanke toteuttaa alueellista elinkeinomarkkinointia Itä-Helsingin metroradan varren alueilla. Yhteistyön ja markkinoinnin kohdealueena ovat Itäkeskus, Puotila, Myllypuro, Herttoniemi, Roihupelto sekä Mellunkylä. Hankkeen painopistealueilla kehitetään uudenlaisia suunnittelu- ja toteutusmalleja sekä markkinoidaan alueita hyvinä yritysten sijoittumispaikkoina yhdessä jo alueilla olevien toimijoiden kanssa. Metrohelsinki - hankkeella pyritään varmistamaan kohdealueiden elinkeinoelämän monipuolinen kehittyminen, alueiden houkuttelevuus yritysten sijoittumispaikkana sekä viihtyisyys ja vetovoimaisuus korkean profiilin asuinalueina. Näiden alueiden imagoa pyritään kohottamaan ja rakentamaan paremmin todellisuutta vastaavaksi muun muassa kaupunginosien brändäystä painottaen

Kaudella 2008–2011 käynnistetty hanke laajeni vuonna 2012 Mellunkylän alueelle. Yhteistyötä tehtiin talous- ja suunnittelukeskuksen elinkeinopalvelujen ja kehittämisosaston, kiinteistöviraston ja kaupunkisuunnitteluviraston kanssa. Vuonna 2012 jatkettiin yritysyhteistyökokoontumisia, seminaarien järjestämistä sekä yritysalueiden markkinointia. Säännöllisiä yritysyhteistyökokouksia järjestettiin vuonna 2012 kolmella eri kohdealueella Herttoniemessä, Myllypurossa sekä Kontulassa. Kokouksissa esiteltiin ajankohtaisia suunnitteluhankkeita sekä keskusteltiin paikallisista näkemyksistä ja toiveista yritysalueiden kehittämiseksi. Yrittäjien edustajien lisäksi mukana olivat myös alueiden asukasyhdistysten puheenjohtajat. Yhteistyökumppanien löytäminen alueella toimivien yritysten

joukosta on keskeistä. Yritysyhteistyötapaamisten myötä erityisesti keskustelu kaupunkikehittämiseen on vahvistunut, koska hanke on jatkuvassa yhteydessä yleis- ja asemakaavoitukseen sekä maanluovutukseen.

Keväällä 2012 järjestettiin perinteinen MetroHelsinki - seminaari kaupungintalolla, joka keräsi kattavan joukon kaupungin, alueen yrityselämän sekä valtion edustajia. Seminaarin puheenjohtajana toimi kehittämisspäälikkö **Kyösti Oasmaa** talous- ja suunnittelukeskuksesta ja avainpuhujana yrittäjä **Anssi Vanjoki**.

MetroHelsinki-hankkeen yhteydessä tuettiin myös Herttoniemen yritysalueen World Design Capital Helsinki 2012 -yrityskadun, eli Designkadun suunnittelua ja toteutusedellytyksiä. Tavoitteena on kehittää yritysalueen pääväylän (Laivalahdenkatu - Mekaanikonkatu) viihtyisyyttä ja toiminnallisuutta sekä tuoda näkyvyyttä tärkeälle työpaikka-alueelle. Suunnittelun kohteina ovat muun muassa liikennejärjestelyt ja Designkadun ulkoinen ilme. Designkadun yleissuunnitelmaa työstettiin vuoden 2012 aikana Arkkitehtitoimisto Sopanen-Svård Oy:n voittaman ehdotuksen pohjalta. Vuonna 2012 Designkadun suunnittelun yhteydessä käynnistettiin toimijakartoitus ja kaupallinen konsultointi alueen elinkeinokehittämisen tukemiseksi. Konsultoinnin tukemana syntyi alueen yhteistyön vauhdittamiseen keskittyvä Herttoniemen yritys- ja kauppa-alueen kiinteistönomistajista koostuva kehittämisyhdistys. Kehittämisyhdistys tukee omalta osaltaan alueen parantamistoimenpiteitä ja markkinointia sekä toimii tärkeänä yhteistyökumppanina kaupungin toimijoiden suuntaan.

Malmin kehittäminen

MetroHelsinki - hankkeen lisäksi Lähiöprojekti keskittyi vuonna 2012 Malmin aluekeskuksen elinkeinotoiminnan kehittämiseen. Malmi on merkittävä asunto- ja työpaikka-alue sekä tärkeä liikenteellinen solmukohta, jonka mittava kehityspotentiaali tulee ottaa tehokkaammin käyttöön. Alueella tulee lisätä erityisesti asumisen, työpaikkojen, kaupallisen ja asukastoiminnan edellytyksiä. Koordinoituun alueelliseen kehittämiseen ja elinkeinoiden edellytysten tukemiseen keskittynyt Malmin kehittämistyöryhmä kokoontui säännöllisesti vuonna 2012. Työryhmä toimii hallintokuntien välisenä keskustelu- ja kehittämisfoorumina Malmin alueen toimenpiteiden organisoimiseksi ja kohdentamiseksi. Mukana ovat kaupunkisuunnitteluvirasto, rakennusvirasto, turvallisuus- ja valmiusyksikkö, rakennusvalvontavirasto sekä liikennevirasto.

Työryhmän toimesta käynnistettiin syksyllä 2012 asemakeskusalueen toimijakartoitus, joka tukee keskeisen alueen palvelujen ja yritystoiminnan edellytyksiä. Tavoitteena on selvittää Malmin asemakeskusalueen toimija- ja kaupallinen rakenne sekä analysoida lähtökohdat alueen elinkeinoiden kehittämiselle jatkossa. Työ valmistuu keväällä 2013.

KOKEMINEN, OPPIMINEN JA HYVÄ KAUPUNKIELÄMÄ

Asumisen, ympäristön, elinkeinoelämän ja liikkumisen kehittämisen lisäksi esikaupunkialueiden toiminnallisia ja sosiaalisia toimintamahdollisuuksia tulee tukea. Lähiöprojektin tavoitteena on vahvistaa esikaupunkialueiden mainetta sivistys-, kulttuuri- ja kolmannen sektorin toimijoiden kanssa tehdyn yhteistyön myötä. Hyvän kaupunkielämän rakentumista tulee tukea niin yhteisön kuin yksilön tasolla kokemista ja oppimista vahvistamalla sekä syrjäytymistä ennalta ehkäisemällä. Erityisesti lähikoulujen asemaa ja mainetta kaupunginosassaan tulee parantaa.

TOIMENPITEET

Vuonna 2012 Lähiöprojektissa keskityttiin toimintakauden pääpainopisteiden ja toimenpiteiden organisoimiseen ja jalkauttamiseen sekä hallintokuntien välisen yhteistyön tukemiseen. Hankkeiden osalta lähtökohtana oli laadukkaiden toteuttaminen kohdistamalla hankkeita ja toimenpiteitä kehittämistä tarvitseville alueille sekä toimintamallien integroinnin tukeminen hallintokuntien normaalina toimintana.

Kulttuurikasvatuksen- ja sivistyksen tukeminen

Toimintakauden tunnuksen mukaisesti Lähiöprojekti jatkoi vuonna 2012 kulttuuri- ja sivistystoiminnan tukemista esikaupunkialueiden toimintaympäristössä. Erityisesti koulujen kanssa tehtävää yhteistyötä tiivistettiin uusia pilottihankkeita käynnistämällä ja yhteistyöverkostoja rakentamalla. Vuoden 2012 toimenpiteinä olivat muun muassa lasten ja nuorten ennalta ehkäisevä syrjäytymistyö sekä vapaa-ajan vieton mahdollisuuksien monipuolistaminen. Kaikki toiminta oli niin sanottua matalan kynnyksen toimintaa, jossa osallistumiskynnys on matala ja toiminta maksutonta. Kulttuuri- ja sivistyskasvatuksen eri keinoin edistetään sekä esikaupunkialueiden kulttuuri- ja tapahtumatoimintaa, että ehkäistään syrjäytymis- ja segregatioprosesseja.

Operaatio Pulssi

Operaatio Pulssi -hanke innostaa 12–18-vuotiaita nuoria kulttuuri- ja liikunnallisten harrastusten sekä muun yhteisen tekemisen pariin vaihtoehtona virtuaaliselle yhdessäololle. Tavoitteena on myös lisätä nuorten kohtaamispaikkoja esikaupunkialueilla sekä nuorten äänen kuulumista alueella. Operaatio Pulssi alkoi vuonna 2009 Kannelmäessä, Malminkartanossa ja Pohjois-Haagassa. Vuonna 2012 toiminta laajeni Malmille, Pukinmäkeen ja Tapanilaan.

Hankkeen tarjoama toiminta on kaikille kohdealueen nuorille avointa ja maksutonta matalan kynnyksen toimintaa. Tarjottavia sisältöjä luodaan vuorovaikutuksessa nuorten kanssa. Hyvänä esimerkkinä erilaiset kurssit, teemaillat, tempaukset, pajat sekä tapahtumat ja kilpailut. Nuorten mielipiteitä ja toiveita kartoitetaan erilaisin harraste-, kurssi- ja kausikyselyin. Kyselyiden vastaajamäärät ovat olleet isoja, kyselystä riippuen noin 300–600.

Hankkeelle on kehitetty vahva visuaalinen ilme, joka antaa tärkeän pohjan toiminnan markkinoinnille ja vaikuttavuudelle etenkin koulujen suuntaan. Toimintaa on mainostettu koulutempauksin, esittein, julistein, Internet ja Facebook-sivujen sekä yhteistyötahojen avulla. Hyvällä graafisella ilmeellä on ollut tärkeä rooli juuri Pulssibrändin rakentumisessa. Hanke on syventänyt virastojen välistä yhteistyötä nuorten kanssa toimittaessa sekä mahdollistanut resurssien jakamisen kustannustehokkaasti.

Toiminnan tueksi on laadittu erillinen Pulssiopas, joka on tarkoitettu hankkeessa mukana oleville ja mukaan haluaville virastoille ja järjestöille. Oppaassa kuvataan ja opastetaan laajasti Pulssi-toiminnan tavoitteita ja toimintatapoja. Hallintokuntien välisen työryhmän työskentelyä helpottamaan valmistui keväällä 2012 myös sähköisessä ja paperisessa muodossa oleva Pulssipakki. Pakista löytyvät erilaiset ilmoittautumis-, kysely-, palaute-, ja läsnäololistapohjat, sähköposti- ja yhteystietolistat, graafiset yleiselementit ja ohjeistukset sekä kerätty materiaali kuten kyselytulokset, esitteet ja tiedotteet.

Pulssi-toiminta vuonna 2012 - Malminkartano, Kannelmäki ja Haaga

Vuonna 2012 läntisessä Pulssissa järjestettiin monipuolisesti toimintaa ja kursseja nuorten toiveet huomioiden. Koulutempauksia pidettiin kolmesti kauden aikana jokaisessa alueen koulussa. Tempauksissa mainostettiin toimintaa, keskusteltiin nuorten kanssa, otettiin ilmoittautumisia kursseille ja kyseltiin nuorten toiveita. Kausikyselyihin vastasi keväällä 231 ja syksyllä 147 nuorta.

Vuoden 2012 aikana järjestettiin kursseja, avoimia teemailtoja ja tapahtumia. DJ-kurssin, lattaritanssikurssin, valokuvauskurssin ja skeittauskurssin lisäksi järjestettiin korupajaa, splättrisretki, erilaisia peli-iltoja sekä tuunausaiheisia teemailtoja. Keskimäärin osallistujia kursseilla ja pajoissa oli kahdesta 34:n. Tapahtumina olivat menestyksekkäästi aiemminkin järjestetty Dance Competition – The Best Dancers in Helsinki 2012 sekä Peliyö. Dance Competition oli hyvä esimerkki tapahtumasta, jossa nuorten ryhmä oli itse järjestämässä ja suunnittelemassa tapahtumaa Pulssin ja nuorisotalon tukieissa heitä.

Vuoden 2012 aikana keskityttiin toiminnan organisoimisen lisäksi hankkeen kehittämiseen. Pulssille luotiin kevään 2012 aikana uudet helpommin päivitettävät ja ajanmukaisemmat kotisivut. Kouluyhteistyötä syvennettiin alueen koulujen rehtoreiden kanssa keskustelemalla Pulssin teettämien harrastuskyselyiden tulosten pohjalta siitä, miten koulut näkevät Pulssin ja miten yhteistyötä voidaan kehittää. Palaute oli hyvin positiivista ja Pulssin teettämät kyselyt nähtiin hyödyllisinä.

Vuoden 2012 aikana hanketta kehitettiin entisestään siihen suuntaan, että toiminta integroituisi tulevaisuudessa virastojen normaaliksi toiminnaksi. Tavoitteena on, että Operaatio Pulssi olisi osa Helsingin lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelman seuraavaa kautta, koska Pulssin toiminta ja toteutustavat vastaavat suunnitelman asettamia tavoitteita. Keskusteluja jatkettiin nuorisosiainkeskuksen, kulttuurikeskuksen ja opetusviraston kanssa.

Pulssi-toiminta vuonna 2012 - Pukinmäki- Malmi - Tapanila

Vuoden 2012 aikana koillisen Pulssin toimijat kokoontuivat keskustelemaan Pulssi-toiminnan linjauksista alueella. Toimintaympäristönä koillinen alue eroaa merkittävästi läntisen Pulssin alueesta, koska alueella on muun muassa jo olemassa useita aktiivisia järjestötoimijoita. Hankkeen lähtökohtana on, että se toimii työkaluna ja yhteistyöfoorumina alueen toimijoiden välillä, jolloin nuoret löytävät entistä paremmin alueen keskitetyn toiminnan. Näin myös toimijat pysyvät ajan tasalla siitä, mitä kukin on järjestämässä. Alueella yhteistyökumppaneina ovat muun muassa Hiidenkiven, Pukinmäen ja Ylä-Malmin peruskoulut.

Koillisen alueen toimenpiteet aloitettiin loppuvuodesta 2012. Kohdealueelle teetettiin marras-joulukuun vaihteessa kysely, jossa nuorilta tiedusteltiin heidän harrastustoiveita keväälle 2013. Vastauksia tuli yhteensä 297 nuorelta Pukinmäen ja Hiidenkiven peruskoulusta. Kyselytulosten perusteella suunnitellaan keväälle 2013 alueen toimintaa täydentävää Pulssitoimintaa.

Pulssi-toimintamallin integrointi

Operaatio Pulssi on tärkeä ja toimiva hallintokuntien välinen yhteistyömuoto. Yhteistyön myötä Pulssia on saatu juurrutettua hyvin läntiselle alueelle, jossa siitä on tullut kanava, jonka kautta virastoilla on yhteys nuoriin ja päinvastoin. Nuoret ovat myös aktivoituneet esittämään toiveitaan tai harrastamaan lajia säännöllisesti kurssikokemuksen jälkeen. Erityisesti Pulssin rooli nuorten alueellisena vaikuttamiskanavana on tärkeä. Pulssi-kokonaisuudessa on erityisesti pystytty hyödyntämään kunkin hallintokunnan ammattitaitoa ja jo olemassa olevia toimintatapoja nuorten osallistumiseksi ja tavoittamiseksi.

Pulssi -toiminnan laajeneminen läntiseltä alueelta koilliselle edellytti vuonna 2012 henkilöstöresurssien lisäämistä. Väliaikaisin järjestelyin toiminta pystyttiin turvamaan kummallekin alueelle. Koillisella alueella konkreettinen harrastus- ja tapahtumatoiminta nuorten kanssa käynnistyvät vuonna 2013.

Tulevaisuuden kannalta tärkeimpänä haasteena on koordinaattoriresurssien turvaaminen. Hyvä aluekoordinaattori ja alueen toimijoista koostuva työryhmä mahdollistavat Pulssin jatkumisen esikaupunkialueita, sen nuoria ja toimijoita palvelevana tärkeänä kokonaisuutena ja kanavana.

Kylään! -hanke

Lähiöprojektin toimintakauden tavoitteina on tuoda eri sukupolvet yhteen omalla asuinalueella. Kylään! -hankkeessa toteutettiin lapsille ja iäkkäälle vanhusväestölle ohjelmistoa esikaupunkien vanhusten palveluyksiköissä. Mukaan esityksiin kutsuttiin alueen päiväkotien tai ala-asteiden lapsia. Ohjelmaan liitettiin lasten ja vanhusten yhteiskeskustelua ja työpajatoimintaa. Vuonna 2012 Kylään! -hankkeeseen osallistuivat seuraavat vanhusten palveluyksiköt: Maunulan Helander-koti, Jakomäen

Vuorensyrjän palvelutalo, Kustaankartanon vanhustenkeskus, Pukinmäen Madetojan palvelutalo, Kannelmäen palvelutalo sekä Vuosaaren Helander-koti.

Hankkeessa Helsingin kulttuurikeskus ja Nukketeatterikeskus Poiju järjestivät kuudessa palvelutalossa nukketeatteriesitysten ja työpajojen sarjan. Ohjelmisto valittiin lasten ja vanhusten toiveiden mukaan niin, että ne eivät vaatineet suurta tilaa eivätkä esiintymislavaa. Syksyn esityksissä ilmapiri oli tutustumisen myötä rento ja leppoisa, jonka myötä myös vanhuksset ja lapset tulivat tutuiksi. Mukana oli useita satoja lapsia ja vanhuksia. Myös hoitohenkilökunta sai uusia ideoita työhönsä.

Kylään!-hanke jatkuu vuonna 2013 jalkauttamalla toimintamallia erityisesti kouluihin, joilla aiempi kulttuuritoiminta on ollut vähäistä. Laadukas kulttuuritoiminta voi nostaa koulujen arvostusta ja saada vanhemmat hakemaan lapsilleen paikkaa lähikoulusta.

Sadut ja tarinat-hanke

Päivähoidon ja kirjastotoimen kanssa käynnistettiin vuonna 2012 yhteistyöhanke nimeltä Sadut ja tarinat. Hankkeessa kirjastojen ja päivähoidon työntekijät järjestävät lukuhetkiä ja pienimuotoisia teatteritapahtumia päiväkotien, perhepäivähoidon ja leikkipuistojen lapsille ja heidän perheilleen. Hankkeen tavoitteena on lisätä alle kouluikäisten lasten ja heidän perheidensä osallisuutta oman asuinalueen tarjoamiin kulttuuripalveluihin erityisesti lähikirjastoissa, sekä lapsen kielen rikastumista sitä tukevilla teemoilla ja tapahtumilla. Toiminnan lähtökohtana on kirjastojen tiivis yhteistyö päivähoidon ja leikkipuistojen kanssa. Hanke vahvistaa myös esikaupunkien toiminnallisuutta parantamalla lähikirjastojen mahdollisuuksia toimia säännöllisesti kiinteässä vuorovaikutuksessa pienten lasten ja heidän perheidensä kanssa. Lisäksi hanke tukee lasten kehittymistä ja oppimista varhaiskasvatuksessa.

Vuonna 2012 hankkeessa oli mukana seitsemän kirjastoa Itäkeskuksen, Jakomäen, Kannelmäen, Malmin, Pasilan, Vuosaaren ja Kontulan alueelta sekä 41 päiväkotia. Toimintana kirjastojen ja päivähoidon työntekijät järjestivät kevät- ja syyskaudella pienimuotoisia teatteri- ja musiikkitapahtumia, kuten esityksen Kustaa Vaasan kultaisesta noutajasta. Esityskertoja oli yhteensä 25 kappaletta, joihin osallistui 770 lasta ja 174 aikuista. Lisäksi kirjastoihin hankittiin kirjakasseja, jotka sisälsivät somalinkielisiä ja venäjänkielisiä lastenkirjoja sekä suomenkielistä monikulttuurisuutta käsitteleviä kirjoja. Kirjakassit osoittautuivat suosituiksi päiväkotien keskuudessa. Hanke jatkuu vuonna 2013.

Tapahtumien tukeminen

Lähiöprojekti on ollut aktiivisesti mukana tukemassa esikaupunkialueiden tapahtumatoimintaa, jotka markkinoivat kaupunginosia aktiivisina hyvän elämän kaupunginosina sekä kannustavat asukkaita ja toimijoita yhteiseen tekemiseen. Erilainen tapahtumatoiminta on tärkeä mekanismi alueen aktiivisuuden ja yhteistyöverkostojen rakentajana. Esikaupunkien tulee näkyä myös osana tapahtumakokonaisuuksia kuten Helsinki-viikkoa ja taiteiden yötä. Vuonna 2012 keskityttiin

tärkeimpiin tapahtumiin sekä tuettiin erityisesti alueita, joissa tapahtumatoiminta ja asukasyhteistyö olivat heikkoa. Vuosi 2012 oli myös World Design capital Helsinki 2012 sekä Helsinki 200- vuotta pääkaupunkina juhluvuosi.

Lähiöprojekti osallistui vuoden aikana muun muassa seuraavien esikaupunkien toimijoiden järjestämiin tapahtumiin: Skidirock Kurkimäessä, Ihana Kivikko, Kontufestari Kontulassa, Taiteiden yön tapahtumat Auringonlahdessa ja Oulunkylässä, RoihuKino Roihuvuoressa, Pihlajamäki goes Blues, Oulunkylän kyläjuhla, Pohjois-Haagan syystapahtuma, Pihlajiston 40 -vuotisjuhla, I Love Pihlis -päivä, Vehreä Vesala, Palvelupalli -tapahtuma Mellunmäessä.

Pihlajamäki goes Blues

Vuonna 2012 Kiillepuiston esiintymislavalle nousivat 22-Pistepirkko, Jo Stance, Jimmie Lawson Juke Joint Trio ja The Bad Ass Brass Band. Pihlajamäki goes Blues -tapahtuma oli jälleen yksi Helsinki-viikkojen päätapahtumista. Jo kuudennen kerran järjestetty tapahtuma keräsi vuonna 2012 kävijöitä noin 5 000.

Pihlajamäki goes Blues on vakiintunut vuotuiseksi tapahtumaksi ja sen myötävaikutuksella on saatu osallistumaan vapaaehtoisia asukkaita vuosittain yli sata. Vapaaehtoisten keski-ikä on +40 vuotta ja suuri osa heistä ovat niitä, jotka muutoin eivät osallistu esimerkiksi asukasyhdistystoimintaan. Pihlajamäki goes Bluesin jatkuvuuden tueksi tapahtumalle on luotu kiinteät tapahtumatuotannon rakenteet. Musatiimin vastuulla ovat tiedotus ja viestintä, markkinointi ja sponsorityö, tekninen tuotanto ja roudaus, kenttämyynti sekä sosiaali- ja terveysviraston aluetyöyksikön puolella kokonaiskoordinointi, rahoituksen ja lupien hakeminen sekä vapaaehtoisten rekrytointi. 20 % kuluista katetaan jo sponsori ja tapahtumamyyntituotolla.

Teatteria esikaupunkialueiden puistoissa

Teatteri Pensas kiersi Helsingin puistoja ja leikkipuistoja kolmen kesäviikon ajan tarjoten lähikulttuuria lapsille ja aikuisille yli kahdessakymmenessä kaupunginosassa. Teatteri on erikoistunut esiintymään ulkotiloissa. Tapahtumat tehdään yhteistyössä kaupunginosayhdistysten kanssa. Vuoden 2012 teatteriesitykset olivat Kesäyön unelma ja Tarinatuokio. Kustannuksiin osallistuivat Helsingin kaupungin tapahtumayksikkö, asukasyhdistykset sekä Lähiöprojekti.

Lähiöprojektin tukemat esitykset olivat Malminkartanossa Pohjois-Haagassa, Mellunmäessä, Maunulassa ja Pirkkolassa. Esityksen tuominen tuttuun ympäristöön sekä esitysten pääsymaksuttomuus mahdollistivat jokaisen halukkaan osallistumisen.

Roihukino –lasten ja nuorten animaatiofestivaali

Roihuvuoren kirjastolla huhtikuussa 2012 järjestetty Roihukino oli ensimmäinen lasten ja nuorten animaatiofestivaali Roihuvuoressa. Kirjasto muuttui viikonlopun ajaksi elokuvateatteriksi. Lauantaipäivä koostui Helsingin Kuvataidekoulun vetämästä graffityöpajasta. Työpajan jälkeen

näytettiin animaatioita, jotka olivat eri-ikäisten lasten ja nuorten itse suunnittelemaa ja tekemää. Elokuvia oli 33 kappaletta. Roihukino -festivaali oli koottu vapaaehtoisvoimin. Erityisesti alueen vanhemmat ja alueen muut aktiivit osallistuivat monipuolisesti festivaalin järjestämiseen.

Hallintokuntien väliset yhteistyömallit syrjäytymisen ehkäisyyn

Lähiöprojektin toiminnan tuloksellisuus ja vaikuttavuus perustuu vahvaan hallintokuntien väliseen yhteistyöhön ja toimijoiden sitouttamiseen. Projektin tavoitteena on tukea erilaisia yhteistyömalleja, jotka edistävät konkreettisella tasolla esikaupunkialueiden viihtyisyyttä, toimintaedellytyksiä sekä hyvää kaupunkielämää. Yhteistyön ensisijaisena tavoitteena on syrjäytymisen ehkäisy. Vuonna 2012 keskityttiin erityisesti niihin toimintamalleihin ja yhteistyömuotoihin, jotka tukivat lasten ja nuorten sekä lapsiperheiden aktiivista toimintaa. Tukemalla esikaupunkialueiden monipuolisia ja yhteisöllisiä hankkeita, edistetään eri elämäntilanteissa olevien kaupunkilaisten sitoutumista ja kotoutumista omaan asuinalueeseen.

Lähiöliikunta

Lähiöliikunta syntyi innovaationa Lähiöprojektissa vuonna 1997 esikaupunkialueiden liikuntamahdollisuuksien monipuolistamiseksi. Liikuntaviraston nykyiset lähiöliikunta-alueet ovat Jakomäki - Tapulikaupunki, Pihlajamäki-Malmi, Myllypuro-Kontula ja Maunula-Haaga. Asukkaille tarjotaan monipuolisia terveyttä ja hyvinvointia edistäviä liikuntapalveluja, ohjattua asukasliikuntaa sekä liikuntatapahtumia ja -tempauksia. Lähiöliikunnan tarjonta muokkautuu alueella tarjoutuvien mahdollisuuksien mukaisesti. Lähiöliikunnan uusien yhtenäisten aluekohtaisten esitteiden ansiosta itselleen sopivan liikuntamuodon on ollut aiempaa helpompi löytää.

Vuonna 2012 ohjatuilla asukasliikuntatunneilla (ryhmiä noin 500) kävijöitä oli noin 30 000 henkeä, joista naisten osuus oli noin 60 %. Jakomäki - Tapulikaupunki lähiöliikunta-alueilla asiakkaita osallistui tunneille yhteensä noin 1400, Maunula - Haagassa 4700, Myllypuro - Kontulassa 2500 sekä Pihlajamäki - Malmilla 1400. Seniorisäpinöissä osallistujia oli arvion mukaan 4500, lastenhulinoissa 12 300 sekä erilaisissa yhteisissä tapahtumissa ja retkillä 1600.

Lähiöliikunnan tärkeä tehtävä on kannustaa asukkaita omatoimiseen liikuntaan. Esimerkiksi maunulalaiset ja haagalaiset osallistuivat aktiivisesti omatoimisiin lento- ja sählyryhmiin. Myös maahanmuuttajataustaisia naisia on osallistunut aktiivisesti asukasliikuntatunneille, hyvänä esimerkkinä Jakomäessä vuonna 2012 yhteistyössä sosiaalitoimen kanssa järjestetty oma liikuntaryhmä. Omatoimiset ryhmät ovat vapaaehtoisten tai kaupungin muiden hallintokuntien työntekijöiden vetämiä.

Omatoimiseen liikuntaan kannustetaan myös lainaamalla liikuntavälineitä eri kirjastojen kautta. Välineitä voi lainata Herttoniemen, Jakomäen, Kontulan, Viikin, Roihuvuoren kirjastoista ja Myllypuron mediakirjastosta. Välineet on jaettu kirjaston toiveiden mukaan ja ne ovatkin olleet

aktiivisessa käytössä. Vuonna 2012 lainattavissa oli 27 eri urheiluvälinettä, joista määrällisesti eniten lainattiin kävelysauvoja.

Ikääntyville tarkoitettut Seniorisäpinät keräsivät vuonna 2012 joka kerta 50 - 100 asiakasta Maunulan liikuntahalliin ja 150–250 asiakasta Liikuntamyllyyn liikkumaan. Säpinöitä järjestettiin 33 kertaa. Keväällä liikuntasäpinöitä kokeiltiin hyvällä menestyksellä palvelutaloissa uusien liikkumattomien asiakkaiden tavoittamiseksi. Toimintaa on tarkoitus jatkaa ja kehittää vuonna 2013, jolloin Seniorisäpinät viettää 5-vuotisjuhlia.

Perheille suunnatut Liikuntahulinat Liikuntamyllyssä ja Maunulan liikuntahallissa jatkuivat vuonna 2012 hyvin suosittuina tapahtumina. Hulinaita järjestettiin 27 kertaa ja niihin osallistui 12 300 lasta ja aikuista. Perhepalloilu Pallomyllyssä keräsi syksyn aikana ennätysmäärän perheitä palloilemaan yhdessä. Keväällä päiväkotien kanssa yhteisesti järjestetyt liikuntahulinat Jakomäessä, Myllypurossa ja Maunulassa olivat myös suuri menestys, ja niitä on tarkoitus jatkaa ja kehittää vuonna 2013.

Erilaiset nuorisotapahtumat ovat tärkeä osa lähiöliikunnan toimintamallia. Toukokuussa 2012 järjestettiin nuorille "Jump 2 the Funk"- tapahtuman Jakomäessä yhteistyössä HNМК ry: n kanssa. Kesäkuussa järjestettiin "FunAction"- nuorisotapahtumia Jakomäessä, joihin osallistui runsaasti nuoria. Suurimman suosion keräsi syyskauden FunAction aloitustapahtuma Liikuntamyllyssä, johon osallistui yli 900 nuorta.

Lähiöliikuttajat järjestivät useita yhteisiä retkiä kaupungin luontopoluilla ja kulttuurihistoriallisilla alueilla kevään - kesän aikana. Lisäksi vuonna 2012 tehtiin runsaasti yhteistyötä alueen muiden toimijoiden kanssa sekä osallistuttiin terveys-, alue- ja kehittämispäiviin. Lähiöliikuttajat antoivat liikuntainfoa yksittäisille asukkaille ja suurille ryhmille, yhteistyössä sosiaali- ja terveystoimen kanssa.

OMG eli Olet Media Guru -hanke

OMG eli Olet Media Guru -hanke on sosiaaliviraston aluetyön yksikön vuonna 2011 aloittama, ensisijaisesti kouluttamattomille ja työttömille 18–30-vuotiaille nuorille kohdennettu media -taitoja vahvistava matalan kynnyksen hanke Maunulassa. Hankkeessa kehitetään nuoria kiinnostavia toiminnallisia menetelmiä syrjäytymiskehityksen katkaisemiseksi yhteistyössä muiden toimijoiden kanssa. Asukas- ja kumppanuustalot toimivat alueen työllistämipaikkoina.

Hankkeen toiminta on jaettu kahteen osaan, kohdennettuun ja avoimeen toimintaan. Kohdennettu toiminta on työpajamuotoista säännöllisesti toteutettua media-taitojen ohjausta. Vuonna 2012 tämä osio toteutui syksyllä ja sen piirissä oli kahdeksan sosiaaliviraston palvelupisteiden kautta tullutta henkilöä. Olet media guru -ohjelmaan sisältyi muun muassa valokuvausta, markkinointia, paikallisten tapahtumien tuottamista ja kuvankäsittelyä sekä tutustumista oppilaitoksiin ja yhteistyökumppaneihin.

OMG-hanke osallistui vuoden 2012 aikana muun muassa alueellisten tapahtumien järjestämiseen (Maunula-päivä ja Taiteiden yö) sekä viestinnän ja esitteiden kehittämiseen. Markkinointi,

tuottaminen ja taittaminen toteutuivat monella tapaa uusien välineiden avulla. OMG osallistui myös Kaupunginosaradion lähetyksiin.

OMG -hankkeen toiminta on otettu hyvin vastaan. Työpajoista kerätyn palautteen mukaan hanke on kehittänyt media-osaamista, lisännyt nuorten harrastuneisuutta, opettanut ryhmätyöskentelyä sekä antanut mielekästä tekemistä päiviin. Nuoria aikuisia on hankkeen aikana myös työllistynyt asiakastaloille koko Helsingin alueella. Asukastalo Saunabaarilla on ollut mahdollisuus projektin kautta työllistää palkkatuella vuosittain kaksi ihmistä. Merkitykset yksilöiden kannalta ovatkin olleet erittäin positiivisia.

Hanketta hallinnoi sosiaaliviraston Aluetyön yksikkö. Yhteistyökumppanit ovat sosiaalityön- ja sosiaaliohjauksen yksiköt, Työ- ja elinkeinotoimistot, Suomenkielinen Työväenopisto, oppilaitokset, Nuorten toimintakeskus Happi, alan ammattilaiset, sponsorit, kirjastot, Helsingin kaupungin henkilöstökeskus, Voimalinja, Curly ry, Maunula-seura, Kulttuuriasiainkeskus, MeKans -verkosto sekä Kontupiste.

Muskari - hanke

Vuonna 2011 alkanutta Muskarit-hanketta jatkettiin Itä- ja Koillis-Helsingissä Metsätähden, Siiman, Suurmetsän, Kotilon, Naavan ja Leipurin päiväkodeissa. Hanke päättyi vuoden 2012 lopussa. Toiminnan tarjosivat Itä-, Luoteis- ja Pohjois-Helsingin musiikki-opistot sekä Pop-jazz konservatorio. Hankkeen tarkoituksena oli tarjota ilmaista musiikkileikkikoulutyypistä varhaiskasvatustoimintaa esikaupunkien päiväkoteihin sekä tuoda musiikillista työtettä päiväkodin erilaisiin toimintatilanteisiin. Yhteistyön puitteissa selvitettiin millä tavalla musiikkileikkikoulutoiminta sopii päiväkotien arkeen. Samalla myös aktivoitiin Helsingin Myllypurossa, Jakomäessä ja Vuosaarella asuvia perheitä yhteisöllisyyteen. Hankkeen myötä pystyttiin antamaan musiikkileikkikouluopetusta yhteensä noin 500 lapselle kahden kalenterivuoden ajan. Hankkeen puitteissa musiikkileikkikoulunopettajat antoivat myös musiikkikoulutusta päiväkodin henkilökunnalle.

Muskarista saadut kokemukset olivat erittäin positiiviset. Toiminta innosti lapsia itseilmaisuun musiikin keinoin sekä edisti päiväkotien henkilökunnan musiikillista työtettä sekä jaksamista. Hanke toi maksutonta musiikkileikkitoimintaa päiväkotien arkeen alueilla, joissa harrastamisen ja tekemisen kynnys on korkea. Lähiöprojektin tukema hanke edisti alueellisen toiminnan lisäksi myös lapsiperheiden sitoutumista alueen kouluihin ja päiväkoteihin.

Hankkeen päätöskonsertti järjestettiin marraskuussa Musiikkitalon pääsalissa, jossa esiintyi sata lasta kaikista yhteistyössä mukana olleista päiväkodeista. Yhteistyössä olivat mukana sosiaalivirasto, hallintokeskus, musiikki-oppilaitokset, Musiikkitalo ja StadiTV. Tapahtuman suojelijana toimi apulaiskaupunginjohtaja **Laura Räty**. Konsertin myötä tuotiin esiin musiikki-leikkikoulutoiminnan merkitys päiväkotien lasten arjessa ja syrjäytymisen ennalta ehkäisyssä sekä viestittiin toiminnan jatkoon tärkeydestä osana päiväkotien normaalia toimintaa.

Tulevaisuudessa toimintamallin jatkuminen edellyttää integrointia päiväkotien arkeen. Haasteena on etenkin se, että päiväkodeissa ei ole päiväsaikaan maksullista toimintaa, joten musiikkileikkikoulun toteuttaminen on vaikeaa. Integroinnilla on oltava selkeä tilaus, jotta esikaupunkialueiden toimintamahdollisuuksia ja syrjäytymisen ennalta ehkäisyä voidaan edelleen edistää.

Asukastoiminnan ja verkostoitumisen tukeminen

Esikaupunkialueiden aktiivinen ja urbaani asukastoiminta sekä kiinteät lähiverkostot ovat tärkeä osa kaupunkielämän rakentumista. Lähiöprojekti on keskittynyt erityisesti sukupolvien ja sektorien ylittävien yhteistyömallien tukemiseen. Yhteisen tekemisen myötä alueelliset verkostot ja toimintamahdollisuudet parantuvat, kun toimijat oppivat tuntemaan toisensa. Painopisteenä olivat joustavat toimintamallit, jossa yhdistyvät alueen toimijat, asukkaat ja julkinen sektori. Vuonna 2012 jatkettiin asukastoiminnan erilaisten toimintatapojen ja yhteistyöverkostojen tukemista.

Lähiöprojektin osallistui vuonna 2012 kaupunginhallituksen käynnistämän alueellisen osallistumisen kehittämishankkeen valmisteluun. Demokratiapilotit ovat alueellisen demokratian kehittämiseksi ja kaupunkilaisten osallistumisen lisäämiseksi käynnistetty kokeilu, jonka pilotointi-vaihe käynnistyy vuoden 2013 alussa. Pilotiksi on valittu seitsemän kohdealuetta sekä kolme teemaa. Lähiöprojekti toi valmistelutyöhön omaa asiantuntemustaan alueellisen toiminnan kehittämisestä ja yhteistyöverkostojen tuntemuksesta.

Alkuvuodesta 2012 tutkittiin asukastoimintaa selvittämällä tulevaisuuden esikaupunkiasumisen ja kaupunkielämän skenaarioita. Hankkeen myötä tuettiin Mellunkylän alueen asukastoimintaa, ideoitiin muotoiluviikkoa alueen tulevaisuutta sekä vahvistettiin kaupungin ja kolmannen sektorin yhteistyötä. World Design Capital Helsinki 2012-vuoden yhteistyöhanke 365Wellbeing suburbs tehtiin Aalto-yliopiston, täydennysrakentamisprojektin sekä Vetoa ja Voimaa Mellunkylään-hankkeen yhteistyönä. Suburb-projekti jalkautti joukon kansainvälisiä muotoiluopiskelijoita Mellunkylän kaduille, ostareille, metsiin, asukastiloihin ja pubeihin. Opiskelijat viettivät kahdeksan viikkoa Kontulan metroaseman kupeessa sijaitsevassa tukikohdassa, josta käsin he tutustuivat paikallisiin ihmisiin ja toimintaan sekä alueen palveluihin ja rakennuskantaan. Yhteistyön tuloksena syntyi Mellunkylä 2072 -tulevaisuuskuva, jonka mukaan lähiöstä muodostuu hyvän elämän keidas, joka kutsuu asukkaitaan toimintaan.

Vuonna 2012 tehtiin yhteistyötä ja tuettiin myös muita asukastoimintaa edistäviä hankkeita. Lähiöprojektin oli mukana muun muassa Vetoa ja Voimaa Mellunkylään-hankkeessa, Pukinmäen asukastoimintaverkosto-ryhmässä sekä Metropolian Kansalaisnavigointia Metropoliasa-hankkeessa.

Roihuvuoren monen polven kasvutila -hanke

Roihuvuoren monen polven kasvutila -hanke alkoi Lähiöprojektin tukemana vuoden 2012 alusta. Hankkeen tavoitteena on mahdollistaa eri-ikäisten ihmisten kohtaaminen ja kehittää vapaaehtoistyötä. Roihuvuoren nuorisotalon, vanhustenkeskuksen sekä leikkipuiston aloittaman yhteistyön myötä pyritään innostamaan alueen toimijoita ja asukkaita mukaan. Hankkeessa pilotoidaan myös Lähiöprojektin kauden teeman mukaisesti toimintamallia alueellisen verkoston ja osallistumisen rakentumiselle ja vahvistumiselle. Monen polven kasvutila -hanke koordinoi alueen eri toimijoiden hankkeita ja luo mahdollisuuksia uusien alahankkeiden toteuttamiselle verkostomaiseen toimintatapaan pohjautuen. Hankkeen tavoitteena on toimia myös tiedon välittäjänä eri tapahtumien järjestäjien kesken, jotta muun muassa päällekkäisyyksiltä välttyttäisiin. Alueella on muun muassa useita toimijoiden omia ja yhteisesti järjestettyjä tapahtumia, kuten Kyläjuhlat, Hanami-juhla ja RoihuKino.

Vuoden 2012 alussa hankkeeseen palkattiin työntekijä koordinoimaan toimintaa ja eri osahankkeita. Koordinaattorin avulla toimijat saatiin entistä kiinteämmin saman foorumin alle, jolloin muun muassa tietämys alueen nykyisestä toiminnasta laajentui. Vuoden 2012 aikana käynnistettiin kaiken ikäisille suunnatut teemalliset toimintatorstait, joissa aiheina olivat kevään värit, olympialaiset, kevättylvät, siivoustalkoot ja perunanistutus sekä Roihikan viljelykesä, jossa innostettiin asukkaita kaupunkiviljelyn pariin. Samassa yhteydessä oli myös 14 – 17 -vuotiaiden työelämään perehdytystä puutarhassa. Kesätyöjaksot omalla asuinalueella vahvistaa nuoren itsetuntoa ja kuulumista osana asuinalueen eri toimijoiden joukkoon.

Roihuvuoren monen polven kasvutila -hanke organisoii erilaisia tapahtumia alueelle sekä tuki nykyisten tapahtumien toteuttamista. Keväällä 2012 järjestettiin muun muassa kesäolympialaiset sekä kevätkekkerit, jossa lähtökohtana oli yhdessäolo osallistumisen ja tekemisen kautta. Tarjolla oli kiipeilyä, taimimyyntiä ja Stadin juhlaorkesterin esitys. Kävijöitä oli yhteensä noin 500.

Loppuvuodesta 2012 suunnittelijaharjoittelija kokosi haastatteluun kokemuksia hankkeesta. Haastateltavat pitivät hanketta onnistuneena. Erityisesti se kokosi toimijoita yhteen sekä onnistui toteuttamaan monen sukupolven kohtaamisia erityisesti isoimmissa tempauksissa, kuten kesäolympialaisissa, puutarhanhoitoon liittyvissä tapahtumissa sekä kaupunkiviljelyn avulla. Erityisesti kesällä järjestetty tarinasauna koettiin monta sukupolvea yhdistävänä tapahtumana.

Haastatteluissa nousi esiin hankkeen hyvät integrointimahdollisuudet. Haastateltavien mielestä jo olemassa ollut toiminta jatkuu hankkeen pilotoinnin jälkeenkin. Lähtökohtana kuitenkin todettiin, että uuden, sukupolvien kohtaamisia luovan toiminnan koordinoimiseen on oltava erillinen työntekijä, koska kaupungin työntekijöiden työkuva laajentaminen normaalin työn ohessa koordinoimaan alueen yhteistyötä on hyvin työlästä.

Vireä ja vaikuttava Pihlajamäki Co.

Pihlajamäessä asukasosallisuutta ja paikallisvaikuttamista vahvistetaan tavalla, joka tukee uusien ja uudistuvien toimintamallien syntymistä sekä mahdollistaa toiminnan areenoita ja foorumeita osallistumiselle. Esimerkkinä tästä ovat erilaiset vapaaehtoisvoimin toteutettavat tapahtumien järjestämiset ja toteuttamiset. Pihlajamäessä vuonna 2012 järjestettiin useita tapahtumia, kuten Pihlajamäki goes Blues, taiteiden yö, Pihlajapäivä sekä I Love Pihlis 50 -vuotisjuhla. I Love Pihlis Pihlajamäen 50 -vuotisjuhlaa vietettiin syyskuussa 2012. Päivä oli osa Helsinki 200 vuotta pääkaupunkina tapahtumavuotta ja sen järjestivät alueen toimijat, yrittäjät ja asunto-osakeyhtiöt. Kävijöitä oli arviolta 3 000.

Asukkaiden itsensä toteuttamat kerhot ja kurssit on koettu lisänsen vastuunottoa asukastilan toiminnasta sekä kannustaneen eri-ikäisiä mukaan toimintaan. Pihlajamäen lähiöaseman päivittäistä toimintaa toteutetaan pienellä budjetilla. Asukastilasta pyritään tekemään monipuolinen ja toimiva kokonaisuus, jossa asukkaat itse osallistuvat ja kantavat myös vastuuta. Pihlajamäen lähiöaseman hankkeita olivat vuonna 2012 muun muassa Feel It! -hanke, joka on nuorille kohdennettua bänditoimintaa sekä sosiaalisen työlistymisen hankkeet Kotilähettiläät ja Kylätalkkarit.

Lähiöprojekti on tukenut Pihlajamäen lähiöasemaa ja sen kautta tehtävää sosiaaliviraston aluetyötä vuodesta 2006 alkaen. Aluetyötä on kehitetty vahvasti asukkaiden omaehtoisen toiminnan suuntaan ja he ovat ottaneet vastuuta asukastilan sisältöjen tuottamisesta. Lähiöasema on myös tärkeä sosiaalisen työlistämisen paikka. Esimerkiksi Kotilähettiläät - ja kylätalkkarit -toimintamalli hyödyttää niin alueen työttömiä kuin vanhuksia. Toiminta on mukautettu jatkossa sosiaali- ja terveysviraston oman budjettirahoituksen piiriin. Myös Kalliolan settlementti ja sen eri toimialat kuten opistotoiminta toimivat pitkäjänteisesti yhteistyökumppanina alueella.

Kaupunginosaradio -hanke

Kaupunginosaradio -hankkeen tavoitteena on tuoda asukkaiden ääntä kuuluville radion kautta. Asukas voi muun muassa kertoa asuinalueensa tapahtumista tai mielenkiintoisista asioista sekä haastatella alueen aktiivisia toimijoita. Radio-ohjelman tekemisestä on pyritty tekemään mahdollisimman helppoa ja helposti lähestyttävää. Lähetys tulee ulos Lahiradion taajuudelta 100.3 MHz maanantaisin kello 19.30–20.30 sekä uusinta- ja nettilähetyksinä. Kaupunginosaradio -hanke perustuu Radio Kontulan toimintaan ja se pyrkii laajentamaan radiotoimintaa kaikkiin kaupunginosaan. Radio-ohjelmia vuonna 2012 oli yhteensä 41 yhtenä arki-iltana viikossa. Kaupunginosaradiossa on kuultu muun muassa Pihlajamäki goes Bluesista, Skidirockista, Asukastilojen Myllärin ja Mellarin toiminnasta, mutta myös mielenkiintoisista ihmisistä kuten laulaja Luca Cannavosta ja muusikko Jiri Nikkisestä. Jatkossa on tavoitteena jalkauttaa toimintaa entistä tehokkaammin koko esikaupunkivyöhykkeille ja virastojen toimintaan.

Kansalaisnavigointia Metropolissa teatterimenetelmähanke osallisuuden vahvistamiseksi

Lähiöprojekti on ollut mukana Metropolian hankkeessa nimeltä Kansalaisnavigointia metropolissa. Hankkeen keskeisenä tavoitteena oli kehittää teatterilähtöiseen työskentelyyn perustuvia toiminnallisia ja osallistavia menetelmiä työkaluiksi kaupunkikehittämiseen, aktiivisen kansalaisuuden tukemiseen sekä kaupunkikulttuurin ja kansalaisyhteiskunnan kehittämiseen. Toimintamallin avulla asukkaiden ääni - näkemykset, osaaminen ja tietotaito - saadaan monipuolisemmin ja syvällisemmin kaupunkikehityksen parissa työskentelevien toimijoiden sekä päättäjien käyttöön - vahvan asiantuntijakulttuurin maassa.

Kansalaisnavigointia metropolissa -hanke toimi Helsingissä Malmin alueella. Hanke osallistui kaikille avoimiin asukas- ja kulttuuri-iltoihin ja järjesti soveltavaa teatteritoimintaa Malmin toimintakeskuksessa Pelottomien draamaryhmässä sekä Usvatien lasten ja asukaskerhossa. Kansalaisnavigoinnin menetelmiä testattiin loppuvuodesta Äänen avaus - Lähidemokratiaa livenä - esityksellä. Esitys toteutettiin noin puolen tunnin, tunnin mittaisina esim. ennen kokouksen alkua tai seminaareissa. Esityksiä pidettiin mm. kaupunginosayhdistysten kokouksissa, Helsingin valtuuston seminaarissa Hyvinkäällä, yhteisöjen kehittämispäivillä sekä Helsingin kaupunkisuunnitteluviraston johtoryhmässä.

Hanke päättyi vuoden 2012 lopussa. Hankkeen käyttämät ja kehittämät menetelmät esitellään julkaisussa "Kansalaisnavigointi -soveltava teatteri matkalla metropoliin" Kansalaisnavigointia metropolissa oli Metropolia Ammattikorkeakoulun (kulttuuri ja luova ala) toteuttama hanke Helsingissä, Espoossa ja Vantaalla. Se sai rahoitusta Euroopan Unionista ja siihen osallistuvilta yhteistyökaupungeilta. Hanke alkoi vuonna 2010, kun Valtioneuvosto teki demokratian edistämistä koskevan periaatepäätöksen. Sen tavoitteena on luoda edellytyksiä kansalaisten osallistumiselle ja vahvistaa tätä kautta demokratian toteutumista Suomessa

VIESTINTÄ

Viestintä tukee Lähiöprojektin tavoitteiden saavuttamista. Viestinnän tavoite vuoteen 2015 jatkuvalla projektikaudella on tuoda julkisuuteen positiivisia ja todenmukaisia uutisia esikaupungeista.

Vuonna 2012 keskityttiin perusviestintään ja yhteistyöhankeiden, erityisesti designpääkaupunkivuoden viestintään sekä viestinnän tulokselliseen kehittämiseen. Projektin teemasivuja julkaistiin aiempaa enemmän Internetissä sekä sosiaalisessa mediassa. Vuoden aikana julkaistiin painetussa mediassa ja verkossa kolme kyselytutkimusta kaupunkilaisille. Vastaukset pyrittiin ottamaan huomioon teemasivujen kehittämisessä. Vuonna 2012 erityisesti kaupunkiorganisaation asiantuntijoille suunnatun sähköisen uutiskirjeen julkaisu käynnistettiin, tavoitteena Lähiöprojektin tunnettuus ja tiedonvaihto kaupunkiorganisaation sisällä.

Päivittäisviestinnässä julkaistiin kolme teemaliitettä, joka käsittää yhteensä kolmea aukeamaa kaupunkilehdessä. Aiheet käsittelivät WDC- ja muita yhteistyöhankeita sekä lasten ja nuorten

toimintaa ja tapahtumia eri puolilla kaupunkia. Omia tiedotteita lähetettiin seitsemän sekä viisi tiedotetta yhteistyössä WDC-hankkeiden kanssa. Kyselytutkimuksia julkaistiin kolme, joista kahteen saatiin vastaukset vuoden 2012 puolella. Vastaaajia kyselyissä oli yhteensä noin 300. Kaupunkilaisten kehittämisideoita teemasivuista on pyritty huomioimaan teemasivujen aiheiden valinnassa.

Projektin verkkosivujen navigointirakenne, ulkoasu ja käyttöjärjestelmä uudistuivat syksyllä. Internet-sivujen uusimisen tavoitteena oli selkeyttää sivujen luettavuutta, helpottaa asioiden ymmärrystä sekä tukea asukaslähtöistä toimintaa. Uusituilla sivuilla oli vuoden aikana kävijöitä arviolta 5000 ja kuukausittain noin 390–800 kappaletta. Niinä kuukausina, joina Lähiöprojektin kyselytutkimus julkaistiin, kävijämäärät lähes kaksinkertaistuivat niin projektin verkkosivuilla, että Facebook-sivulla. Vuonna 2012 Lähiöprojekti keskittyi näkyvyyteen myös sosiaalisessa mediassa avaamalla omat Facebook-sivunsa. Sivulle tehtyjä uutisnostoja ja verkkouutisia julkaistiin viikoittain. Facebook-sivujen avaamisen ja kyselytutkimusten ansiosta Lähiöprojektin ja kumppaneiden toiminnasta kertova viestintä tavoitti entistä paremmin etenkin alle 40-vuotiaita. Uutiskirjeen julkaisu puolestaan taas toimi keinona lisätä projektin näkyvyyttä kaupunkiorganisaatiossa.

MetroHelsinki-hankkeessa keskityttiin vuonna 2012 monipuolisesti erilaisiin viestinnällisiin toimenpiteisiin. Keväällä 2012 järjestettiin perinteinen seminaari yrittäjille, sijoittajille ja julkisen sektorin sidosryhmille. Seminaarista kertova verkkovideo toteutettiin ja julkaistiin tiedotteena. Hankkeessa edistettiin myös julkisen ja yksityisen välistä elinkeinokehittämistä, jonka myötä syntyi toimijoiden ja kiinteistönomistajien perustama kehittämisyhdistys Herttoniemen yritysalueelle. Yhdistyksen perustamisesta kerrottiin myös Lähiöprojektin teemasivuilla. Lähiöprojektin vetämässä hankkeessa on mukana yrityksiä, kiinteistönomistajia ja eri hallintokuntia. WDC Helsinki 2012:n ja Metrohelsingin lisäksi viestintä- ja markkinointiyhteistyötä tehtiin Helsinki-viikon, Juhlaviikkojen taiteiden yön ja Jakomäen megalauantain kanssa.

Muskari päiväkodissa – hankkeen tuloksena syntyneen lastenkonserтин viestinnän ja markkinoinnin suunnittelussa ja toteutuksessa Lähiöprojekti oli aktiivisesti mukana. Musiikkitalon pääsalissa esiintyi marraskuussa sata lasta esikaupunkien päiväkodeista. Lasten vanhempia sekä sidosryhmiä saapui paikalle runsas 1000. Konsertin suoraa lähetystä Helsinki-kanavan verkkosivulta seurasi noin 270 ja tallenteena konserttia katsottiin verkosta yli 800 kertaa. Valtakunnallinen sanomalehti julkaisi konsertista ja harjoituksista kaksi artikkelia. Yhteistyössä on ollut mukana sosiaaliviraston päivähoito, hallintokeskus, musiikkioppilaitokset, Musiikkitalo ja StadiTV. Tapahtuman suojelijana toimi apulaiskaupunginjohtaja **Laura Räty**.

Projektin viestinnän arviointiin kerättiin lisää materiaalia kyselytutkimuksilla. Noin 500 vastauksesta toimitettiin raportti, joka on julkaistu verkossa. Lisäksi vastaajien ehdotuksia ja niiden huomioon ottamista on esitelty teemasivuilla.

Lähiöprojekti jatkoi viestintäyhteistyön tekemistä myös erilaisten seminaarin kautta. Keväällä 2012 osallistuttiin tutkimushanke-seminariyhteistyöhön Täydennysrakentamisprojektin kanssa sekä jatkettiin perinteistä Esikaupungit 20X0-seminarisarjaa. Seminaarin aihealueena olivat tällä kertaa syrjäytymisen ehkäisy sekä esikaupunkien toiminnalliset ja sosiaaliset kysymykset. Tilaisuuden

pääpuhujana toimi nuorisotoimenjohtaja **Tommi Laitio**. Seminaari järjestettiin yhteistyössä kaupunkisuunnitteluviraston, kulttuurikeskuksen, nuorisosiainkeskuksen, sosiaaliviraston sekä opetusviraston kanssa. Seminaarissa oli arviolta 80 osallistujaa eri hallintokunnista.

World Design Capital Helsinki 2012 tapahtumavuosi

Lähiöprojekti osallistui kumppaneineen viiden yhteistyöhankkeensa viestinnän suunnitteluun ja toteutukseen. Yhteistyön ja viestinnän tueksi esikaupunkihankkeiden näkyvyyttä parannettiin julkaisemalla suomeksi ja englanniksi esitteen kumppanuushankkeistaan.

Toimittajille ja sidosryhmille järjestettiin yhteistyössä kumppaneiden kanssa kolme tilaisuutta: kaksi media-aamiaista Laiturilla ja kansainvälisen Malmi Bullhorn-suunnittelukilpailun voittajien julkistus sekä näyttely Malmitalolla. Lisäksi projekti osallistui WDC Helsinki 2012-paviljongin keskustelutilaisuuteen ja siitä tiedottamiseen Jakomäen yhteistyöhankkeensa kanssa.

Jakomäen ja Alppikylän välisen alikulun muuttaminen ympäristötaiteen keinoin kauniimmaksi sai julkisuutta pääkaupunkiseudun mediassa. Hankkeen viestintää suunniteltiin ja toteutettiin yhteistyössä hankkeen muiden asiantuntijoiden kanssa. Hankkeessa laadittiin tiedotteita, oltiin mukana media-aamiaisen järjestämisessä sekä otettiin yhteyksiä toimituksiin. Myös alueen kouluissa, kirjastossa ja nuorisotalolla hanke oli paljon esillä. Yhdessä kaupungin paikallisten toimijoiden kanssa järjestettiin muun muassa työpajoja lapsille ja nuorille. Lähiöprojekti kutsui eri virastojen asiantuntijat kokouksiin ja koordinoi laajaa yhteistyöhanketta. Hanke etenee toteuttamiseen vuonna 2013.

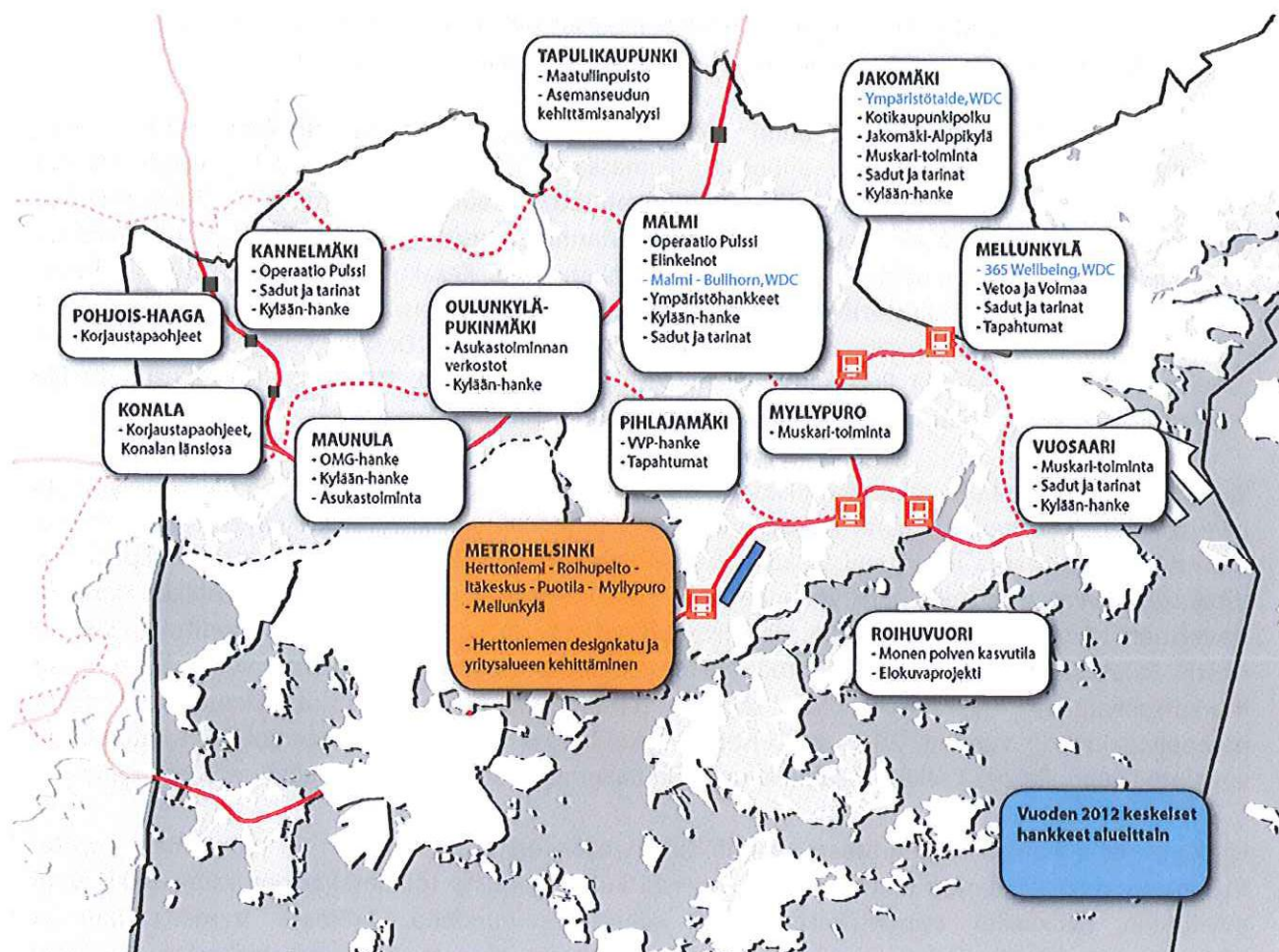
Herttoniemen Designkadun yleissuunnitelmaa työstettiin vuoden 2012 aikana ja siitä kerrottiin Lähiöprojektin teemasivuilla Helsingin Uutisissa. Suunnittelun edetessä myös alueen kiinteistönomistajat perustivat yhdistyksen, joka vietiin teemasivujen uutiseksi syksyllä 2012.

Aalto-yliopiston kanssa yhteistyössä toteutettu 365Wellbeing suburb2072-hanke toteutettiin alkuvuodesta 2012. Lähiöprojekti osallistui viestinnän suunnitteluun ja toteutukseen muun muassa tiedotteen laadinnassa ja media-aamiaisen järjestämisessä. Hankeraportin laadintaan osallistuttiin. Hanke sai paljon julkisuutta paikallisessa mediassa sekä Internetissä.

Malmin aseman suunnittelukilpailu "Malmi Bullhorn" sai huomiota mediassa Suomessa ja ulkomailla. Kilpailuun osallistui lähes sata suunnittelijaa eri puolilta maailmaa. Palkitut voittajatyöt olivat esillä Malmitalon näyttelyssä toukokuussa ja kesän ajan Laiturilla. Näyttely kiersi Helsingin jälkeen Euroopan kaupungeja.

World Design Capital Helsinki 2012 hankkeissa työryhmiin kuului yritysten, taitelijoiden, arkkitehtien, musiikkioppilaitosten, kulttuurilaitosten, viestintävälineiden, valtion organisaatioiden, yliopiston ja kiinteistönomistajien lisäksi monia kaupungin eri hallintokuntia kuten talous- ja suunnittelukeskus, rakennusvirasto, nuorisosiainkeskus, kirjasto, kaupunkisuunnitteluvirasto ja opetusvirasto. Designkaupunkivuosi toi positiivista näkyvyyttä eri esikaupunkialueille, mahdollisti uusia

yhteistyömuotoja sekä tuki eri hankkeiden toteuttamisedellytyksiä. WDC-vuosi edisti myös Lähiöprojektin näkyvyyttä mediassa.

SEURANTA JA RAPORTOINTI

Lähiöprojekti seuraa ja raportoi säännöllisesti tavoitteidensa ja toimenpiteidensä toteutumisesta. Vuosittain kaupunginhallitukselle esiteltävä toimintakertomus sisältää arviointia hallintokuntien ja muiden yhteistyötahojen kanssa tehtävien hankkeiden toteutumisesta. Hankkeiden toiminnan ja rahankäytön seurannan lisäksi Lähiöprojektin tehtävänä on hankkeiden integrointimahdollisuuksien selvittäminen jo hyvissä ajoin ennen hankkeen päättymistä. Raportoimalla hankkeista toimintakertomuksessa tuetaan myös hyvien toimintamallien jalkauttamista hallintokuntien normaaliin toimintaan.

Lähiöprojektin johtoryhmä laajentui toimintakaudella 2012–2015 kattaen entistä laajemmin projektin toiminnan kannalta keskeiset hallintokunnat. Lähiöprojektin johtoryhmä on tärkeä hallintokuntien

välinen foorumi hankkeiden valmistelulle, tiedon välittämiseksi sekä projektin toiminnan suuntaamiselle ja kehittämiselle. Johtoryhmälle raportoidaan hankkeiden etenemisestä johtoryhmän kokouksissa. Kokouksissa esitellään teemakohtaisesti erilaisia hankkeita sekä yleisesti tavoitteisiin nivoutuvia kokonaisuuksia. Hankkeita esittelevät pääosin hallintokunnan edustajat. Johtoryhmä on ollut myös hyvä tiedonvaihtokanava lähiörahastohankkeiden valmistelun tukena.

Helmikuussa 2012 tutkija **Katja Soini** esitteli World Design Capital Helsinki 2012 vuoden yhteistyöhanketta 365Wellbeing suburbs. Samassa yhteydessä hyväksyttiin Lähiöprojektin toimintakauden 2012–2015 projektisuunnitelmaehdotus kaupunginhallitukselle lähetettäväksi. Huhtikuussa Kannel- ja Malmitalon johtaja **Antti Manninen** esitteli yhteistyö-hanketta Operaatio Pulssi sekä käytiin läpi vuoden 2012 lähiörahastohakemuksia. Kesäkuussa erityisasiantuntija **Jaana Nevalainen** Ympäristöministeriöstä esitteli uuden valtion asuinalueohjelman 2013–2015 valmistelutilannetta. Kokouksessa tehtiin katsaus myös World Design Capital Helsinki 2012 yhteistyöhankkeisiin Savi ja Puu kaupungissa sekä Malmi Bullhorn. Hankkeita esittelivät taiteilija **Pekka Paikkari** sekä arkkitehti **Elias Rainio** kaupunkisuunnitteluvirastosta.

Syyskuussa tilakeskuksen hankepäällikkö **Irmeli Grundström** esitteli tilakeskuksen menettelytapoja investoinneissa ja vuokrauksissa. Tilojen hallintaa ja kehittämiseen liittyvät kysymykset puhututtivat johtoryhmän edustajia myös muissa kokouksissa. Samassa yhteydessä opetusviraston aluepäällikkö **Virpi Lehmusvaara** esitteli yhteistyöhanketta Tempo-orkesteri. Lokakuussa liikuntapäällikkö **Hannele Haverinen** Liikuntavirastosta esitteli lähiöliikuntahankkeita ja yhteistyötä sekä suunnittelupäällikkö **Antti Salaterä** lähiörahaston käyttöä osana lähiliikuntapaikkojen rakentamista. Liikkumisen houkuttelevuuden ja liikuntaolosuhteiden parantaminen ovat toimintakauden tärkeitä painopistealueita. Vuoden 2012 viimeisessä kokouksessa esiteltiin Lähiöprojektin toimintaa ja viestintää vuodelle 2013 sekä Helsingin kaupungin hakemusehdotus Valtion asuinalueohjelmaan.

Lähiöprojektin hankkeita seurataan säännöllisesti myös eri ohjausryhmien ja työryhmien myötä. Vuosittain kerätään tietoa hankkeisiin käytetyistä kustannuksista toimintakertomuksen tueksi sekä pyydetään hankkeilta toimintakertomukset kuluneelta vuodelta. Jatkossa toimintarahan ja lähiörahaston käytön kohdentumisesta kaupunginosittain aloitetaan entistä tarkempi seuranta. Alueittainen kohdentuminen antaa hyvän kuvan toteutuneesta rahankäytöstä esikaupunkien kehittämiseksi.

LÄHIÖPROJEKTIN TOIMINNAN RESURSSOINTI

Toimintarahan käyttö

Lähiöprojektin oma toimintaraha on keskeinen tuki käynnistettäessä usean hallintokunnan yhteisiä pilottihankkeita, koska hankkeisiin ei ole usein pystytty erikseen varautumaan hallintokuntien omissa budjeteissa. Myös erilaisiin asukastapahtumiin ja alueellisiin, asukaslähtöisiin kehittämishankkeisiin ohjataan projektin omaa toimintarahaa.

Lähiöprojektin toimintaraha oli vuonna 2012 yhteensä 653 000 €. Toimintarahaan sisältyivät myös vuodelta 2011 siirtyneet määrärahat, 180 000 €. Toimintaraha oli budjetoitu kiinteistövirastoon sekä käyttö Lähiöprojektin toimintaan ja hankkeisiin delegoitiin hallintokunnille (ko. hankkeet ja toiminta on esitetty edellä). Vuonna 2012 hallintokuntien käytettävissä oli Lähiöprojektin toimintarahaa seuraavasti: kaupunkisuunnitteluvirasto 380 000 € (lähiöprojekti), kulttuurikeskus 84 000 €, sosiaalivirasto 61 000 €, liikuntavirasto 50 000 €, nuorisoasiainkeskus 30 000 €, talous- ja suunnittelukeskus 18 500 €, kiinteistövirasto 14 500 €, kirjasto 10 000 € sekä rakennusvalvontavirasto 5 000 €.

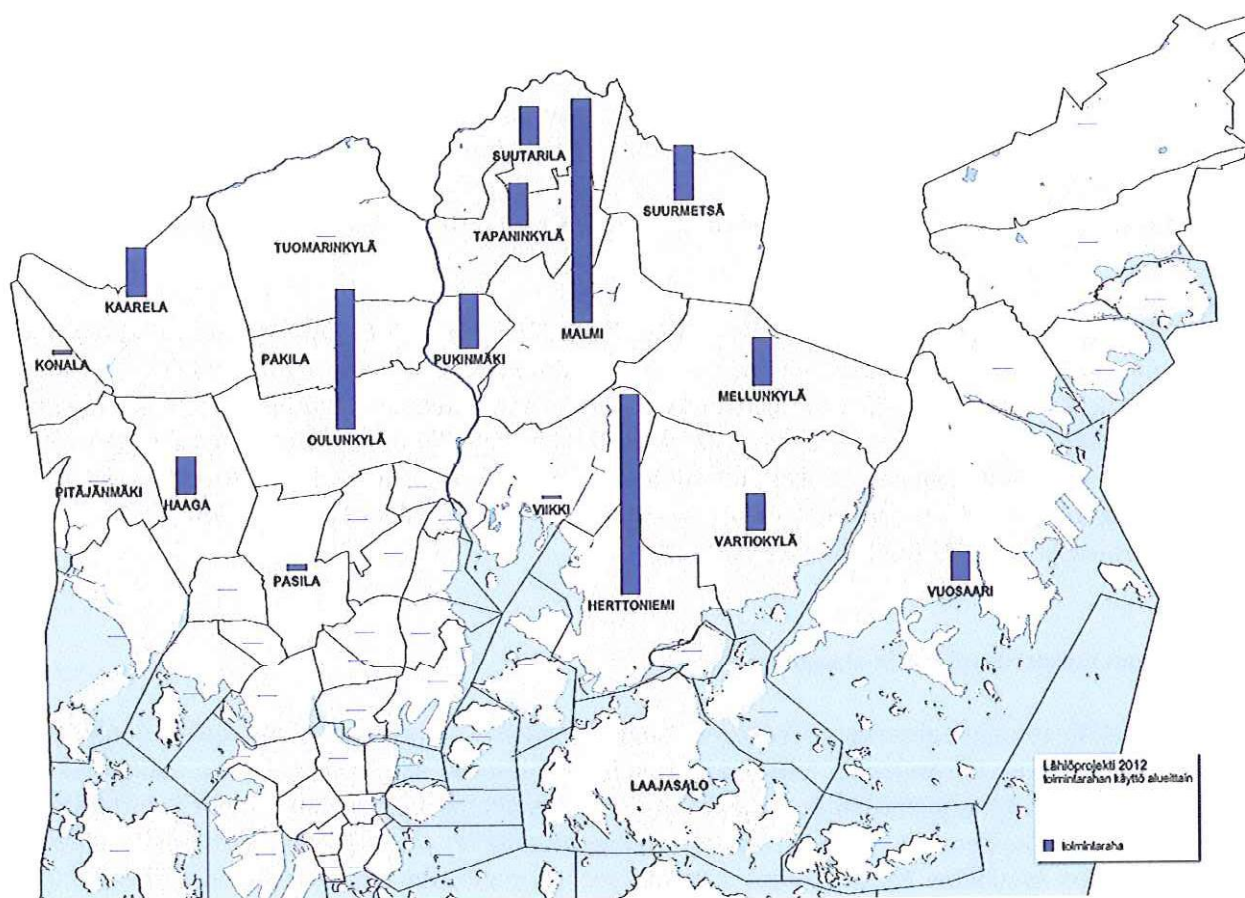
Vuoden 2012 kokonaiskäyttö oli 409 884 €. Käyttämättä jäi 243 115 €, josta osa johtui hankkeiden arvioitua vähäisemmistä kustannuksista tai aikataulutuksesta, jonka myötä edellisen vuoden toiminnasta koituvat kustannukset ajoittuivat vuoden 2013 puolelle. Vuoden 2012 säästyneistä määrärahoista siirrettiin 190 000 € vuodelle 2013. Hallintokunnille delegoidun toimintarahan käyttö oli vuonna 2012 seuraavanlainen: kaupunkisuunnitteluvirasto 180 000 €, kulttuurikeskus 73 000 €, sosiaalivirasto 57 000 €, liikuntavirasto 44 000 €, nuorisoasiainkeskus 30 000 €, talous- ja suunnittelukeskus 17 500 € sekä kirjasto 9 000 €.

Toiminnan kohdentaminen ja alueellisuus

Lähiöprojektin toiminta-alueena on koko esikaupunkivyöhyke. Valitsemalla koko esikaupunkialueen voimme kohdentaa ja resursoida joustavasti toimintakautemme teemojen mukaisia hankekohtaisia toimenpiteitä eri kaupunginosiin sen sijaan, että keskittyisimme vain yhden alueen kehittämiseen. Perusteet hankkeiden ja toimenpiteiden kohdentamiselle määrittyvät erityisesti alueiden rakenteellisten tekijöiden kautta, kuten ikärakenteen yksipuolistuminen, palvelujen heikentyminen, syrjäytymisen ehkäisy, rakennuskannan ja ympäristön tilan heikentyminen sekä imagolliset tekijät. Kohdealuearajaus tukee myös esikaupunkien kehittämistä verkostoituna rakenteena, mikä parantaa alueiden keskinäistä saavutettavuutta, luo puitteet kokonaisuuden optimoinnille ja heikosti saavutettavien alueiden kytkemiselle osaksi nykyistä rakennetta.

Lähiöprojektin laajan toiminta-alueen vuoksi toimintarahan käyttöä ei ole ennen seurattu aluetasolla. Toimintarahan tarkoituksenmukaisuuden varmistamiseksi toteutunutta käyttöä tullaan seuraamaan jatkossa entistä tarkemmin aluetasoisesti. Kohdistamalla toimintarahankäytön seurantaa saadaan myös kuvaa siitä, miten kaupunki kohdistaa kehittämisresursseja esikaupunkialueille. Lähiöprojektin tavoitteena on edistää ja tukea esikaupunkien kehittämistä kantakaupungin kanssa tasaveroisina kaupunginosina.

Tarkastelu on yleispiirteinen ja suuntaa antava, jossa ovat mukana Lähiöprojektin laajimmat hankkeet. Yhteensä toimintarahaa pystyttiin kohdentamaan alueellisesti noin 330 000 euron osalta. Muu osa toimintarahan käytöstä on projektin yleiseen toimintaan menneitä kustannuksia, joita ei ole mahdollista kohdistaa aluekohtaisesti.

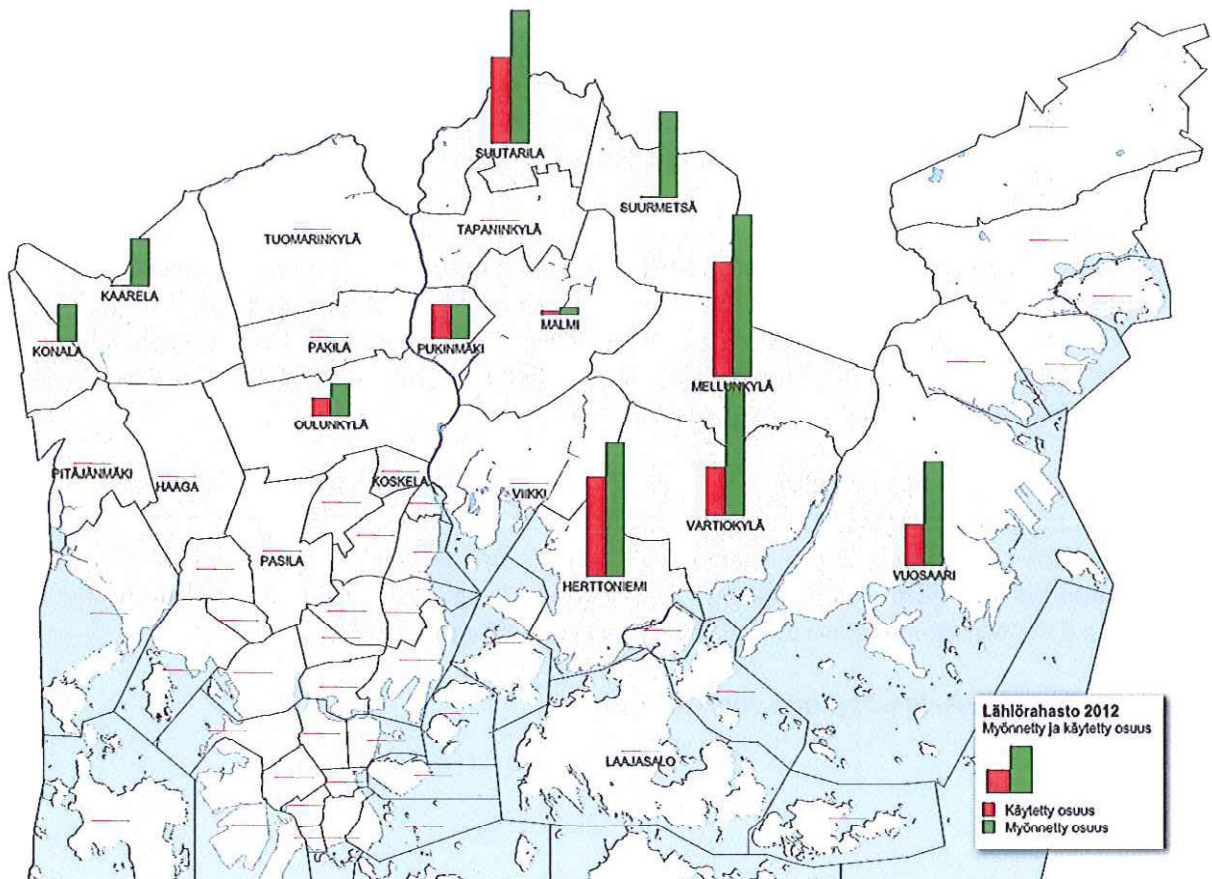

Hallintokuntien resursointi Lähiprojektin toimintaan

Vuonna 2012 hallintokuntien resursointi tapahtui pääasiassa omien budjettien puitteissa. Suurin osa kustannuksista koostui palkkakustannuksista, joista ei ole erotettavissa pelkästään Lähiprojektin hankkeisiin suuntautuvia palkkakustannuksia. Myös ympäristöparannuksiin kohdistuvat investointikustannukset olivat jo hallintokuntien, pääosin rakennusviraston budjetissa tai rahoitettiin lähiörahastosta. Lähiörahastosta rahoitettiin hankkeita, jotka nostavat Helsingin lähiöiden arvostusta parantamalla lähiöiden viihtyvyyttä ja toiminnallisuutta sekä ikääntyvien kaupunkilaisten palvelumahdollisuuksia. Lähiörahaston varoja käytetään kaupungin toimesta tai yhteistyössä muiden osapuolien kanssa toteuttavien kaupunginvaltuuston tai kaupunginhallituksen erikseen päättämien investointihankkeiden rahoitukseen. Vuonna 2012 Lähiprojekti tuki lähiörahaston tarkoituksenmukaista ja laadukasta käyttöä sekä avusti rahaston hakuprosessin kehittämistä talous- ja suunnittelukeskuksen kanssa.

Lähiörahaston rahaa käytettiin vuonna 2012 yhteensä noin 5,2 M€ rahaston tarkoituksen mukaisiin hankkeisiin. Merkittävä osa käytöstä suuntautui ympäristöparannusinvestointeihin, noin 3,7 M€, josta rakennusviraston hankkeisiin 2,6 M€ ja liikuntaviraston 1,1 M€. Suurimmat hankkeet olivat

leikkipuisto Kiikun parantaminen Kontulassa (0,4 M€) ja Puistolan aseman alikulun peruskorjaus Tapulikaupungissa (0,8 M€). Liikuntavirasto peruskorjasi Vesalan kenttää 400 000 eurolla. Myös asukastalojen ja -tilojen, vanhustenkeskusten ja palvelutalojen sekä nuorisotilojen ja skeittipuistojen ja asukaspuistojen toiminnallisuutta lisättiin noin 850 000 eurolla.

LÄHIÖPROJEKTIN ORGANISAATIO JA TYÖRYHMÄT 2012

Lähiöprojektin tehtävänä on esikaupunkialueiden kehittämishankkeiden integrointi ja laadukas, tarkoituksenmukainen kohdentuminen sekä hallintokuntien välisen yhteistyön vahvistaminen. Keskeisenä toimintatapana ovat erilaiset ohjaus- ja työryhmät, joiden kautta niin keskustelu kuin hankkeiden tarkempi seuranta toteutetaan. Työryhmien kautta syntyy keskustelua eri hankkeiden ja hallintokuntien välillä. Tiettyihin hankkeisiin ja tehtäviin on Lähiöprojektin toimintarahalla palkattu määräaikainen henkilö.

Lähiöprojektin organisaatio 2012–2015

Kaupunginjohtaja päätti (50§) 14.12.2011 johtajistokäsittelyssä asettaa lähiöprojektille johtoryhmän ja nimetä sen puheenjohtajaksi yleiskaavapäällikkö **Rikhard Mannisen** kaupunkisuunnitteluvirastosta. Tämän lisäksi johtoryhmässä toimivat vuonna 2012 jäseninä kehittämispäällikkö **Markus Härkäpää**, suunnitteluinsinööri **Anu Turunen** ja tapahtumapäällikkö **Saila Machere**, talous- ja suunnittelukeskuksesta sekä apulaiskaupunginsihteeri **Miliza Ryöti** hallintokeskuksesta, apulaisosastopäällikkö **Esko Patrikainen** kiinteistövirastosta, yliarkkitehti **Juha Pulkkinen** rakennusvalvontavirastosta, osastopäällikkö **Osmo Torvinen** rakennusvirastosta, aluetyön päällikkö **Janne Typpi** sosiaalivirastosta, vs. osastopäällikkö **Paiju Tyrväinen** kulttuurikeskuksesta, kirjastotoimen apulaisjohtaja **Saara Ihamäki** kaupunginkirjastosta, suunnittelupäällikkö **Antti Salaterä** liikuntavirastosta, osastopäällikkö **Kari Naalisvaara** nuorisoasiainkeskuksesta ja linjanjohtaja **Outi Salo** opetusvirastosta.

Johtoryhmän kokoonpano vaihteli vuoden 2012 aikana hienoisesti, mutta säilytti kauden tavoitteita ja toimintaa ohjaavan tarkoituksenmukaisen roolinsa. Vuonna 2012 johtoryhmässä olivat jäseninä myös projektinjohtaja **Mari Siivola** talous- ja suunnittelukeskuksesta sekä apulaiskaupunginsihteeri **Suvi Rämö** hallintokeskuksesta, toimistopäällikkö **Juha Veijalainen** rakennusvalvontavirastosta sekä vs. osastopäällikkö **Merja Hovi** nuorisoasiainkeskuksesta.

Lähiöprojektin projektipäällikön ja projektisuunnittelijan vakanssit ovat kaupunkisuunnitteluvirastossa, tiedottajan vakanssi talous- ja suunnittelukeskuksessa sekä kahden lähiöarkkitehdin vakanssit rakennusvalvontavirastossa. Projektipäällikkönä toimii **Tero Santaoja**, projektisuunnittelija **Pirjo Ruotsalainen**, tiedottajana **Tiina Nuto** sekä lähiöarkkitehteina **Päivi Hellman** ja **Salla Mustonen** (ajalla 1.4.2012–28.2.2013) ja **Mustafa Gurler**.

Lähiöprojektin ohjaus- ja työryhmät vuonna 2012

YLEISET RYHMÄT

Alueellisen osallistumisen kokeilun ryhmä, demokratiapilotit

Anja Vallittu, pj, (Halke), Tapio Kari (Halke), Paavo Voutilainen (Taske), Olli Lahtinen (Taske), Tero Santaoja (Läh), Juha-Pekka Turunen (Ksv), Jukka Kauto (Hkr), Stina Högnabba (Tieke), Tommi Laitio (NK), Ari Tolvanen (Kulke) ja Janne Typpi (Halke)

Helsingin kaupungin turvallisuussuunnitelman seurantatyöryhmä

Annika Forsander, (Heke), Mika Häkkinen (Taske), Tero Santaoja (Läh), Jyri Kaisla (HKL), Elviira Saari (Pelastuslaitos), Osmo Torvinen (HKR), Jukka Pellinen (Terke), Pertti Reijonen (Sote), Martti Tuominen (Tieke), Lasse Aapio (Helsingin poliisilaitos), Harry Piela (Helka ry), Marko Silen (Helsingin seudun kauppakamari), Tuija Sundberg (HSL)

VERKOSTOITUVA ESIKAUPUNKI JA VIIHTYISÄ YMPÄRISTÖ

Elinkeinotoiminnan markkinointi-ohjausryhmä (Metrohelsinki)

Tero Santaoja, pj (Läh), Marja Piimies (Ksv), Leena Hakala (Taske), Kari Piimies (Ksv), Leena Silfverberg (Ksv), Pirjo Ruotsalainen (Läh), Anne Karlsson (Ksv), Anri Linden (Ksv), Mikko Näveri (Ksv), Kaisa Karilas (Ksv), Barbara Tallqvist (Ksv), Kyösti Oasmaa (Taske), Ari Karjalainen (Taske), Mari Siivola (Taske), Tiina Nuto (Läh), Henna Vennonen (KV), Helena Ström (HKR)

Herttoniemen yritysalueen neuvottelukunta / Helsingin kaupunki ja Hyry

Kari Piimies (KSV), Mikko Näveri (KSV), Marja-Leena Rinkineva, (Taske), Kyösti Oasmaa pj (Taske), Ari Karjalainen (Taske), Tero Santaoja (Läh), Rikhard Manninen (KSV), Osmo Torvinen (HKR), Juhani Tuuttila (KV), Risto Ore, (Laakkonen Oy), Nicolas Berner (Berner Oy), Juha-Pekka Sihvonen (VV-Auto Oy), Kyösti Pätynen (Ramboll Finland OY), Mari Pitkäaho (Ramboll Finland Oy), siht.

Lähiöprojektin täydennysrakentamistyöryhmä

Tero Santaoja, pj (Läh), Tuula Helasvuo (Ksv), Ilkka Laine (Ksv), Kari Piimies (Ksv), Leena Silfverberg (Ksv), Marja Piimies (Ksv), Olavi Veltheim (Ksv), Johanna Mutanen (Ksv), Pirjo Ruotsalainen (Läh), Peik Salonen (Ksv), Mari Siivola (Taske), Kyösti Oasmaa (Taske), Sami Haapanen (Kv), Esko Patrikainen (Kv), Juha Viljakainen (Taske), Mustafa Gurler (Läh)

Ympäristöparannushankkeet- ohjausryhmä

Tero Santaoja pj (Läh), Pirjo Ruotsalainen (Läh) Helena Ström (Hkr), Jussi Luomanen (Hkr), Markku Miettinen (Hkr), Jarmo Ahonen (Hkr), Lotta Suominen (HKR), Pekka Isoniemi (Hkr), Mustafa Gurler ja Päivi Hellman (Läh), Mari Siivola (Taske)

Malmin kehittämistyöryhmä

Tero Santaoja, pj (Läh), Pirjo Ruotsalainen (Läh), Salla Ahokas (Ksv), Tuomas Eskola (Ksv), Kimmo Heinonen (Taske), Tuula Helasvuo (Ksv), Anne Karlsson (Ksv), Matti Koskinen (Halke), Eija Laihininen (Halke), Minna Maarttola (Taske), Salla Mustonen (Läh), Mervi Nicklen (Ksv), Taneli Nissinen (Ksv), Tiina Nuto (Läh), Elias Rainio (Ksv), Virpi Vertainen (Hkr)

KOKEMINEN, OPPIMINEN JA HYVÄ KAUPUNKIELÄMÄ

Kulttuuri- ja sivistyshankkeiden ohjausryhmä

Tero Santaoja, pj (Läh), Pirjo Ruotsalainen (Läh), Tiina Nuto (Läh), Jouni Juntumaa (Kir), Riitta Hämäläinen (Kir), Antti Manninen (Kulke), Paiju Tyrväinen (Kulke), Tuulikki Koskinen (Kulke/Opev), Pirjo Halla (STO), Juha Varila (STO), Hannele Koli-Siiteri (STO), Virpi Lehmusvaara (Opev), Hanna Välitälo (Opev), Taina Tervonen (Opev), Sinikka Haapanen (Nk), Hilikka Vallisaari (museo), Sauli Seppälä (museo), Klas Fontell (Tai), Irma Marttila (Sosv)

Operaatio Pulssi- työryhmä (Kannelmäki, Malminkartano, Haagat)

Tero Santaoja, pj (Läh), Pirjo Ruotsalainen (Läh), Antti Manninen (Kulke), Hanna-Maria Lehtonen (Kulke), Sanna Lesonen (Kulke), Tiina Nuto (Taske), Hannele Koli-Siiteri (Suomenkielinen

työväenopisto, STO), Katri Kairimo (Nk), Leena Korhonen (Kir), Solveig Stormbom (Kir), Helena Ohene Menu (Kir)

Operaatio Pulssi- työryhmä (Malmi, Pukinmäki, Tapanila)

Tero Santaoja, pj (Läh), Pirjo Ruotsalainen (Läh), Antti Manninen (Kulke), Hanna-Maria Lehtonen (Kulke), Mirka Nokka (Kulke), Ritva Varelius (Malmi-Pukinmäki nuorisotyöyksikkö), Kristiina Vattulainen (Malmin kirjasto), Anna Kaihlanen (Nk, Klaari Helsinki), Riikka Penttilä (Malmin kirjasto), Tarja Vuorinne (Pukinmäen kirjasto), Markku Holttinen (Pukinmäen peruskoulu), Ilppo Kivivuori (Hiidenkiven peruskoulu), Tomi Ojanen (Ylä-Malmin peruskoulu), Saana Saarikivi (OPEV / Harrastusharava-hanke), Päivi Ranta (Sosv, Länsi-pohjoinen avohuollon sosiaalityö), Lauri Immonen (Liv / Fun Action), Tytti Soini (Liv / Lasten ja nuorten liikunta), Juha Varila (Sto), Sampo Hulkkonen (HNMKY / toimintakeskukset), Antti Uimonen (09 Helsinki Human Rights), Pekka Suomela (Pohjois-Helsingin musiikkiopisto)

Sadut ja tarinat kirjastoissa -työryhmä

Tero Santaoja, pj (Läh), Pirjo Ruotsalainen (Läh), Irma Marttila (Sosv), Riitta Hämäläinen (Pasilan kirjasto)

Tempo-ohjausryhmä

Virpi Lehmusvaara, pj, (Opev), Ulla-Maija Vähäsarja (Opev), Leena Laaksola (Opev), Sauli Pelkonen (Opev), Jarmo Ahvenainen (Tempo Systema Finland), Tero Santaoja (Läh), Markus Utrio (Metropolia)

Hyvä kaupunkielämä -ohjausryhmä

Tero Santaoja, pj (Läh), Pirjo Ruotsalainen (Läh), Matti Koskinen ja Eija Laihin (Halke, turvallisuus), Annika Forsander ja Miriam Attias (Heke, maahanmuuttoasiat), Saara Ihamäki (Kir), Paiju Tyrväinen ja Ari Tolvanen (Kulke), Tarja Loikkanen (Liv), Ulla Laurio (Nk), Paula Sermilä ja Sannakaisa Koskinen (Opev), Janne Typpi ja Eeva-Liisa Broman (Sosv, aluetyö), Juha Kesänen (Sosv, lapsiperheet), Irma Marttila ja Janne Kylmämaa (Sosv, päivähoito), Taina Törmä ja Pirjo Halla (Sto)

OMG - (Olet Media Guru-) hankkeen ohjausryhmä

Tero Santaoja (Läh), Pirjo Ruotsalainen (Läh), Janne Typpi (Sosv, aluetyö), Siru Siren (Sosv, aluetyö), Annamari Aalto (Sosv, aluetyö), Vesa Jaakola (Nk, Happi), Juha Varila (Sto), Jani Suonperä (Kontupiste/Lasipalatsi), Jorma Pilke (Curly ry)

Roihuvuoren Monen polven kasvutila -hankkeen ohjausryhmä

Tero Santaoja (Läh), Pirjo Ruotsalainen (Läh), Antti Sarpo (Nk), Senja Lappalainen (Nk), Sinikka Haapanen (Nk), Kristina Heikkilä (Nk), Tuulikki Koskinen (Kulke), Birgitta Rossing (HKR), Pirjo Halla (Sto), Maritta Haavisto ja Päivikki Paakkanen (Sosv, vanhuspalvelut), Soile Atacocugu (Sosv, aluetyö), Virve Kallio (Helsingin kuvataidekoulu), Minna-Maria Pesonen (Itä-Helsingin Musiikkiopisto), Henriikka Oksman ja Otto-Ville Mikkilä (Roihuvuori-seura ry), Virve Veisterä (Roihuvuoren Agenda 21), Tytti Salminen (Urheiluseura Roihu ry), Ritva Wallin (Roihuvuoren eläkkeensaajat ry)

Kaupunginosaradio -hankkeen työryhmä

Tero Santaoja, pj(Läh), Pirjo Ruotsalainen (Läh), Tiina Nuto (Läh), Eeva-Liisa Broman (Sosv, aluetyö), Ari Tolvanen (Kulke), Larri Helminen (Kontukeskus), Seppo Julin (Lähiradio), Timo-Jussi Kyyrö (Radio Kontula), Jani Suonperä (Kontupiste, Lasipalatsi)

Muskarit päiväkodeissa -työryhmä (päättynyt 2012)

Tero Santaoja, pj(Läh), Pirjo Ruotsalainen (Läh), Tiina Nuto (Läh), Jussi Saksa (Pop-jazz konservatorio), Pekka Suomela ja Terhi Orpana (Pohjois-Helsingin musiikkiopisto), Minna-Maria Pesonen ja Jatta Ehriling (Itä-Helsingin musiikkiopisto), Sirpa Huuskonen (Luoteis-Helsingin musiikkiopisto), Irma Marttila, Sosv, Leena Suomela (Pk Jakomäki ja Suurmetsä), Sari Siikaoja (Pk Naava, Jakomäki), Paula Kinnunen (Pk Leipuri, Myllypuro), Irmeli Räisänen (Pk Metsätähti, Malminkartano), Päivi Intke-Wasström (Pk Siima, Meri-Rastila)

ASUKAS-JA MUU YHTEISTYÖ

Pihlajamäen asukastoiminnan aktivointihankkeen ohjausryhmä

Pirjo Ruotsalainen (Läh), Janne Typpi (Sosv, aluetyö), Sini Heino-Mouhu (Sosv, aluetyö), Timo Lemmetyinen (Kalliolan Setlementti ry), Matti Rajamäki (Kalliolan Setlementti ry), Vesa Koskela (Pihlajamäki-seura)

Vireä Pukinmäki -hankkeen neuvottelukunta

Tuomisto Tero ja Kauko Koskinen (Pukinmäki-seura), Holttinen Markku (OPEV, Pukinmäen peruskoulu), Ihamäki Saara (Kir), Vuorinne Tarja (Pukinmäen kirjasto), Ovaska Pirkko K (Pukinmäen koulun vanhempain yhdistys), Laaksonen Seija, (Terke, koulu- ja opiskelijaterveys), Petramo Rauni (Savela-seura), Varelius Ritva ja Strengell, Tarja (NK), Tolvanen Ari (Kulke), Kosonen Ritva (Kir, hankekoordinaattori), Santaoja Tero ja Ruotsalainen Pirjo (Läh)

Kansalaisnavigointia Metropolissa -hankkeen ohjausryhmä

Lehtonen Iiris (Vantaa), Ratvio Rami (Helsingin yliopisto), Laine Eeva (Sosv), Alppivuori Kristiina (Espoo kaup.), Koikkalainen Mikko (Vantaa), Schulman Harry (Helsingin yliopisto), Pirjo Ruotsalainen (Läh), Vilkuna Anna-Mari (Metropolia), Louhija-Tyhtilä Marja (Metropolia), Tihinen Jani (Metropolia), Kallio Pilvi (Metropolia)

Vetoa ja Voimaa Mellunkylään -yhteistoimintaryhmä

Risto Rautava (Kok), Hannele Luukkainen (Kok), Pekka Saarnio (Vas), Jouko Malinen (Sd), Petri Haapanen ja Teemu Suominen (Ps), Herbert Walther (Rkp), Larri Helminen KontuKeskus (Ry), Marjut Klinga (Mellunmäki-seura ry), Risto Rautiainen (Kontula-seura ry), Kalevi Salo (Vesalan Pienkiinteistöyhdistys ry), Risto Matti Niemi (Kurkimäki-seura ry), Helka Nurmi-Niemi (Kurkimäki-seura ry), Raine Manninen (Kontulan ostoskeskuksen yrittäjäyhdistys ry), Suvi Nyström (Lastenkulttuurikeskus Musikantit), Martti Häkkänen Mikaelin seurakunta), Janne Typpi ja Eeva-Liisa Broman (Sosv aluetyö), Irma Sippola (Nk), Jani Suonperä (Lasipalatsin mediakeskus Oy / Kontupiste), Ari Tolvanen (Kulke), Leena Sallas (Kirj), Tero Santaoja (Läh), Pirjo Ruotsalainen (Läh),

VALTION AVUSTUKSET

Perustaessaan Lähiöprojektin kaupunginhallitus antoi tehtäväksi määritellä lähiöiden yleisiä kehityslinjoja ja organisoida alueellisia kehittämistoimia sekä valmistella esityksiä kaupungin rahoituksen järjestämisestä ja valtion määrärahojen hakemisesta lähiöiden kehittämiseen.

Valtion asuinalueohjelma 2013–2015

Valtion asuinalueohjelma on pääministeri Jyrki Kataisen hallitusohjelman mukainen asuntopoliittinen ohjelma, jossa edistetään muun ohella monimuotoisia asuinalueita. Tämän toteuttamiseksi on valmisteltu uusi poikkihallinnollinen ohjelma, jolla edistetään asuinalueiden elinvoimaa sekä ehkäistään segregatiota. Valtioneuvoston 3.5.2012 hyväksymän asuntopoliittisen toimenpideohjelman mukaisesti ohjelmatyö käynnistyy vuoden 2013 alusta ja se jatkuu vuoden 2015 loppuun saakka. Asuinalueohjelman tavoitteena on vahvistaa kasvukeskuskaupunkien asuinalueiden elinvoimaa sekä ehkäistä segregatiota. Hankekokonaisuuksilla vähennetään asuinalueiden eriytymistä sekä vahvistetaan osallisuutta ja asuinalueiden sosiaalista eheyttä. Ohjelmassa painotetaan strategisen kehittämisotteen sekä poikkihallinnollisen toiminnan mahdollistamista.

Lähiöprojekti valmisteli vuoden 2012 lopulla talous- ja suunnittelukeskuksen täydennysrakentamisprojektin, hallintokeskuksen sekä turvallisuus- ja valmiusyksikön kanssa Helsingin hakemuksen asuinalueohjelmaan. Helsingin kaupunki valittiin ohjelmaan mukaan "Kaupunginosien Helsinki"-nimisellä hankkeellaan.

Helsingin kaupunki valitsi asuinalueiden kehittämisohjelman kohdealueeksi koko esikaupunkivyöhykkeen. Esitetyn aluerajauksen lähtökohtana olivat kaupungin strategiset linjaukset esikaupunkialueen kehittämiseksi. Muun muassa uuden kaupunginvaltuuston strategiaohjelman 2013–2016 valmistelussa on nostettu muiden teemojen rinnalle olemassa olevien alueiden kehittäminen ja asukkaiden hyvinvointi.

Kaupunginosien Helsinki- hankekokonaisuuden ohjauksessa ja eri teemoihin liittyvien toimenpiteiden arvioinnissa tullaan hyödyntämään Lähiöprojektin johtoryhmää. Lähiöprojektin parina asuinalueohjelmatyössä tulee toimimaan hallintokuntien välinen täydennysrakentamisprojekti, jonka tehtävänä on parantaa täydennysrakentamisen edellytyksiä.

"Kaupunginosien Helsinki"- hankekokonaisuus liittyy myös muihin kaupungin keskeisiin strategioihin ja toimenpiteisiin, kuten rakennusviraston aluesuunnitelmiin, demokratiapilotteihin sekä Helsingin kaupungin turvallisuussuunnitelmaan 2011–2014. Lisäksi hankekokonaisuus liittyy metropolialueen valmisteilla oleviin kansainväliseen kilpailukykystrategiaan sekä metropolipolitiikan aiesopimuksiin sekä niiden täytäntöönpanoon.

Valtion lähiöohjelma 2008–2011

Lähiöohjelma oli pääministeri Matti Vanhasen II-hallituksen ohjelmaan sisältyvä kumppanuushanke vuodelle 2008–2011. Ohjelman tavoitteena oli lähiöiden kilpailukyvyyn lisääminen ja myönteisten mielikuvien sekä lähiöiden alueidentiteetin vahvistaminen. Ohjelmaa koordinoi ympäristöministeriö ja käytännön toteutuksesta vastasi Asumisen rahoitus- ja kehittämiskeskus (ARA).

Valtion lähiöohjelmaan 2008–2011 kuuluvien hankkeitten kustannuksista ARA korvasi enintään 20 % toteutuneista kustannuksista ja selvityshankkeen osalta enintään 100 %. Vuoden 2010 kustannuksista ARA maksoi avustuksia yhteensä 349 420 €. Vuoden 2011 kustannuksiin on myönnetty 309 660. Tämä tullaan hakemaan vuonna 2013.

Lähiöohjelmassa olivat Helsingistä mukana seuraavat hankkeet: Täydennysrakentamalla monipuolista asumista olemassa olevien palveluiden ja joukkoliikenteen äärelle, Asemat ja ostarit – alueen käyntikortti kuntoon, Esikaupunkeja tunnetuksi metropolialueen keskiössä sijaitsevana mahdollisuuksina yrityksille, Lähiöiden Hymyt ja Onnit – matalan kynnyksen toimitilat ja toiminta, Nuoret pois verkosta – Kulttuuri ja nuoret sekä Vetoa ja voimaa Mellunkylään -hanke 2009–2011. Väli- ja loppuraportit ovat valtion lähiöohjelman sivustolla: www.ara.fi/elavalahio. Lähiöprojekti koordinoi näiden avustusten haut ja maksatukset.

Valtion asumisen rahoitus- ja kehittämiskeskus (ARA) myönsi Helsingin kaupungille investointiavustusta vuosina 2006–2010 parannushankkeisiin Kontulassa, Myllypurossa, Itäkeskuksessa, Pihlajamäessä, Jakomäessä ja Tapulikaupungissa. Avustusta myönnettiin yhteensä 3 431 000 €. Ehdollisessa päätöksessä avustuksen suuruus määräytyi vuonna 2006 ilmoitetusta kustannusarviosta ollen 10 % ilmoitetusta. Kaikkiaan maksetun avustuksen määrä on yhteensä 2 802 858 €. Vuoden 2010 ja viimeinen maksatussumma oli 215 000 euroa.

